

Osavuosisikatsaus II
1.1. - 31.8.2018

Sisällys

SISÄLLYS	1
KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	3
TALouden SUHDANNENÄKYMÄT	4
VEROTULOJEN KEHITYS 1-8/2018	6
VALTIONOSUUEDET VUONNA 2018	7
HENKILÖSTÖRAPORTTI	8
ASUKASLUVUN KEHITYS	9
TYÖLLISYYSKATSAUKSET 1-8 KUUKAUSIEN OSALTA	9
KATSAUS KORKORISKITILANTEeseen JA SIOITUSSALKKUUN	9
TULOSLASKELMA	10
TULOSKORTTI	12
TALouden TOTEUTUMA HALLINTOKUNNITTAIN	18
TOIMIALOJEN OSAVUOSIKATSAUKSET	19
KAUPUNGINHALLITUS	19
PERUSTURVA	25
KASVATUS- JA SIVISTYS	29
YHDYSKUNTAtekNIikka	34
LASKENNALLISESTI ERIYTETTYJEN YKSİKÖIDEN TULOSLASKELMAT JA TASEET	38
MAANKÄYTTÖSOPIMUSYKSİKÖ	38
RUKAN PYSÄKÖINTILAITOS	39
KUUSAMON JÄTEASEMA	40
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	41
TYTÄRYHTIÖT	48
KIINTEISTÖ OY KUUSAMON VUOKRATALOT	48
KOILLIS-SUOMEN KEHITTÄMISYHTIÖ NATURPOLIS OY	50
KSAK OY.....	53
NUORISO- JA LUONTOMATKAILUKESKUS OIVANKI OY	55

Kaupunginjohtajan katsaus

Suomen talous jatkaa kasvuaan. Työttömyys on alentunut nopeasti ja työllisyysaste on kohentunut. Rakenteellisen työttömyyden esteitä pyritään vähentämään. Maakuntaudistuksen käsittely on loppusuoralla ja lähiaikoina selviää uudistuksen onnistuminen.

Kuusamon kaupungin talous on tänä vuonna toteutunut budjetoidusti. Koko vuoden tulos voi olla positiivinen. Kaikkien toimialojen talous on vakaa ja vuositavoitteista pääosa on saavutettavissa. Kaupunginvaltuusto on käynnistänyt vuoden 2019 tavoitteiden pohtimisen jo kesäkuussa. Talousarviotyö jatkuu kaikilla organisaatiotasolla.

Kuusamon kaupungin edustajat ovat osallistuneet aktiivisesti maakuntaudistuksen valmisteluun. Kuusamon sosiaali- ja terveystaloudet tulevat säilymään nykyisellä hyvällä tasolla jatkossakin. Elinvoimaa vahvistavat kasvupalvelut ovat myös uudistuksen kohteena. Kuusamon elinkeino- ja työllisyyspalvelujen tehostamista Naturpoliiksen yhteyteen selvitetään.

Kuusamossa on käynnissä noin 129 miljoonan euron investoinnit. Kaupunki on osaltaan vaikuttamassa kymmenissä hankkeissa. Paikallisten yritysten investoinnit ratkaisevat kuntamme elinvoiman. Kaupungin omat investoinnit ovat myös suuret. Marraskuun aikana valmistuu liikuntahallin peruskorjaus ja uusi jäähalli. Samoin terveyskeskuksen peruskorjaus valmistuu talven aikana. Kaupunkikonsernin velkamäärä kasvaa yli 60 miljoonaan euroon.

Kouluverkon tarkastelu on käynnistynyt uuden koulunrakennus selvityksen myötä. On monipuolisesti pohdittava tulevaisuuden kouluratkaisua. Uusi koulu mahdollistaa uusien oppimisympäristöjen luomisen. Uusi yksityinen päiväkoti valmistuu lähiaikoina. On hieno asia, että rakennus nousee paikallisesta materiaalista. Toivottavasti hirsipäiväkoti palvelee lapsia parhaalla mahdollisella tavalla. Uuden päiväkodin myötä käyttöön otettava palveluseteli päivähoitossa on Kuusamossa uusia asioita.

Laajakaistayhteyksien kehittäminen koko kaupungin alueella on keskushallinnon erityisenä kehityskohteena. Monipuolinen vaikuttaminen kaupalliseen tarjontaan ja muut toimet yhteyksien parantamiseksi ovat käynnissä.

Kuusamon työllisyys on kehittynyt myönteisesti. Elokuun lopussa työttömiä oli 573 ja avoimia työpaikkoja oli 338. Monella alalla on jo työvoimapula. Tarvitsemme lisää tulomuuttoa, jotta työpaikat saataisiin täytettyä. Työllisyysasteen paraneminen mahdollistaa väestömäärän kasvun alkamisen. Tarvitaan edelleen lisätoimia työpaikkojen määrän kasvattamiseksi. Kuusamon 150 juhluvuoden tavoitteena on työllistää tai tarjota opiskelupaikka kaikille nuorille aikuisille. Tätä työtä on syytä yhdessä sinnikkäästi jatkaa.

Jouko Manninen
Kaupunginjohtaja

Talouden suhdannenäkymät

Kuluvasta vuodesta on tulossa nykyisen suhdannevaiheen paras vuosi, sillä talouskasvun ennakoidaan kiihtyvän vielä hieman viimevuotisesta.

Työllisyyden kasvu on alkuvuoden 2018 aikana ollut jopa nopeampaa kuin mitä taloudellisen aktiviteetin perusteella voisi olettaa. Työllisiä on tällä hetkellä enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Talouskasvun hidastuminen tulee hidastamaan myös työllisyyden kasvua. Hyvä talous- ja työllisyyskehitys sekä hallitusohjelman mukaiset sopeutustoimet tasapainottavat julkista taloutta lähivuosina.

Korkeasuhdanne maailmantaloudessa jatkuu, mutta nopein kasvuvaihe on jo takana. Etenkin Euroopassa on merkkejä talouskasvun hidastumisesta. Työttömyys on kuitenkin vähenemässä ja kuluttajien luottamus on vahvaa. Inflaatio on kiihtynyt kuluvan vuoden aikana, mutta pohjainflaatio on vielä hidasta. Lyhyet markkinakorot ovat vielä negatiivisia, mutta niiden odotetaan nousevan.

Vuonna 2018 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 3,0 %. Yritysten tuotanto-odotukset ovat myönteiset, rakennusinvestointien suurkohteiden rakentaminen jatkuu yhä ja palvelualueiden myynti-odotukset ovat kohentuneet. Toisaalta kasvun rajoitteistakin on viitteitä, sillä teollisuuden uusien tilausten arvo supistui tammi-kesäkuussa 4,5 % vuodentakaisesta. Lisäksi yritykset kertovat kyselytutkimuksissa pulan ammattitaitoisesta työvoimasta ja myös tuotantokapasiteetista yleistyneen.

Työllisten määrä on nousut korkealle tasolle. Työllisyysasteen trendi ylitti kesäkuussa vuoden 2008 suhdannehuipun lukemat ja on nyt 71,8 %. Vahvana jatkuva talouskasvu nostaa v. 2018 työllisten määrän 2,6 % edellisvuotta korkeammaksi. Työllisyyden kasvu jatkuu nopeana koko ennustejakson ajan ja työllisyysaste nousee 73 prosenttiin v. 2020.

Työttömyys on alkuvuonna laskenut nopeasti koko maassa ja kaikissa ikäryhmissä. Työllisyyden nopean kasvun vetämänä työttömien määrä vähenee tänä vuonna selvästi edellisvuotta enemmän. Ennuste koko vuoden 2018 työttömyysasteeksi on 7,4 %.

Vuonna 2018 työllisyyden ja ansiotason nousu kiihdyttää yksityisen kulutuksen kasvua. Tästä syystä myös BKT:n kasvu nopeutuu viime vuodesta. Myös yksityisten investointien kasvu jatkuu ja tukee BKT:n kasvua, kun erityisesti asuinrakentaminen kasvaa ripeästi. Kotimaisen kysynnän talouskasvua tukeva vaikutus kasvaa samalla, kun nettoviennin merkitys talouskasvulle pienenee tuonnin kasvun jatkuessa vahvana.

Kuluttajahinnat nousevat v. 2018 laajasti eri hyödykeryhmissä ja inflaatio kiihtyy 1,1 prosenttiin. Inflaatiota nostavat lähinnä palvelu-, elintarvike- ja energiahintojen nousu. Verojen nousu kiihdyttää inflaatiota yli 0,3 prosenttiyksikköä.

Vuonna 2019 talouskasvu hidastuu 1,7 prosenttiin. Merkittävin yksittäinen talouskasvua hidastava tekijä on rakennusinvestointien supistuminen. Rakennusinvestointien arvioidaan vähenevän lähivuosina, koska asuntotuotanto on noussut poik-

keuksellisen korkealle tasolle. Lisäksi monet liikerakennushankkeet ovat valmistumassa. Myönnettyjen rakennuslupien määrä on laskenut tammi-toukokuussa yli 10 % viime vuoteen verrattuna.

Vuonna 2019 yksityisen kulutuksen kasvua tukee ansiotason nousun lisäksi työllisyyden koheneminen. Palkkasumma nousee 3,5 % ja pitää yllä kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen nopeaa kasvua. Reaalisesti kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvu kuitenkin hidastuu, kun inflaatio kiihtyy. Tästä syystä myös yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu v. 2019.

Vuonna 2020 BKT kasvaa 1,6 %. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu edelleen, vaikka palkkasumman kasvu jatkuu, kun ansiotason nousu kiihtyy. Inflaation nopeutuessa edelleen reaalityulojen kasvu kuitenkin hidastuu. Vuonna 2020 vienti kasvaa vientikysynnän mukaan, mutta kasvu jää maailmankaupan kasvua hitaammaksi.

Vuonna 2018 ansiotaso nousee 1,8 %. Palkkaliukumien on ennakoitu jäävän keskimääräistä pienemmiksi paikallisen sopimisen ja yrityskohtaisten erien vuoksi. Ansiotason nousu kiihtyy 2,6 prosenttiin v. 2019 sopimuskorotusten ajoitustekijöiden seurauksena. Vuonna 2020 ansiotason nousua 3,0 prosenttiin kiihdyttävät edelleen hyvä talouskasvu ja julkisen sektorin lomarahojen palautuminen. (Lähde: Taloudellinen katsaus, syksy 2018, Valtiovarainministeriö.)

Kansantalouden kehitys

	2016*	2017*	2018**	2019**
BKT:n arvo, mrd. euroa	216,1	223,8	234,2	242,4
BKT, määrän muutos, %	2,5	2,8	3,0	1,7
Työttömyysaste, %	8,8	8,6	7,4	6,9
Työllisyysaste, %	68,7	69,6	71,7	72,4
Kuluttajahintaindeksi, muutos-%	0,4	0,7	1,1	1,4
Pitkä korko, 10 v, %	0,4	0,6	0,8	1,2

Lähde: Talousarvioesitys 2019, Valtiovarainministeriö.

Verotulojen kehitys 1-8/2018

1 000 €	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Tot 8/2018	Tot %
Tulovero	41 662	41 781	40 719	31 452	77,2
Kiinteistövero	6 828	6 737	6 954	216	3,1
Yhteisövero	3 304	4 067	4 138	2 770	66,9
Yhteensä	51 794	52 585	51 811	34 438	66,5

Kunnallisveron verontilitykset

Alkuvuoden (1-8 kk) osalta Kuusamon kaupungin saamat kunnallisverontilitykset ovat olleet yhteensä 31.452.335 euroa. Kokonaisuutena verotuloja on kertynyt yhteensä 34.438.057 euroa seuraavasti:

- kunnallisveroa on kertynyt 31.452.335 euroa
- yhteisöveroa on kertynyt 2.769.544 euroa
- kiinteistöveroa on kertynyt 216.178 euroa

Kuntaliiton verotuloennuste

Suomen Kuntaliiton veroennustekehikko on luotettavin kuntakohtainen ennuste verotulojen kertymisestä. Päivitetty kuntakohtainen veroennustekehikko julkaistaan neljä kertaa vuodessa. Kuntaliitto on syyskuussa (19.9.2018) julkaissut viimeisimmän kuntakohtaisen veroennustekehikon.

Yhteenveto						
TILIVUOSI	2016	2017	2018**	2019**	2020**	2021**
Verolaji						
Kunnallisvero	41 666	41 783	40 418	42 790	43 748	45 235
<i>Muutos %</i>	-1,4	0,3	-3,3	5,9	2,2	3,4
Yhteisövero	3 304	4 067	3 850	4 215	4 339	4 484
<i>Muutos %</i>	-8,1	23,1	-5,3	9,5	3,0	3,3
Kiinteistövero	6 828	6 737	7 230	7 230	7 230	7 230
<i>Muutos %</i>	-0,7	-1,3	7,3	0,0	0,0	0,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	51 798	52 586	51 498	54 235	55 317	56 950
<i>Muutos %</i>	-1,7	1,5	-2,1	5,3	2,0	3,0

Kuntakohtainen verotuloennuste 2018 suhteessa talousarvioon

Huomioitavaa on, että Kuntaliiton 10/2017 verotuloennusteen mukaisesti vuoden 2018 talousarvioon on verotuloja arvioitu kertyvän 51.811.000 euroa. Nyt 9/2018 annettu Kuntaliiton ennuste arvioi vuoden 2018 verotuloiksi 51.498.000 euroa eli

313.000 euroa vähemmän kuin talousarvioon on ennustettu.

Verotulojen prosentuaalinen toteuma talousarvioon nähden on 66,5 % eli n. 0,2 %-yksikköä alle tasaisen kertymän toisen vuosikolmanneksen ajalta.

Valtionosuudet vuonna 2018

Joulukuussa 2017 valtiovarainministeriö antoi päätöksen vuoden 2018 kuntakohtaisista valtionosuuksista. Päätöksen mukaisesti Kuusamon kaupungille kertyy valtionosuutta vuonna 2018 yhteensä 44.938.981 euroa.

1 000 €	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Tot 8/2018	Tot %
Peruspalv vo	37 434	36 144	35 478	23 844	67,2
Verotuloihin perustuva vo-tasaus	10 663	10 818	10 714	7 130	66,5
Opetus- ja kultt toimen vo	-1 497	-880	-812	-1 015	124,9
Muut vo:t		105			
Yhteensä	46 600	46 187	45 380	29 959	66,0

Vuoden 2018 talousarvioon on valtionosuudeksi arvioitu 45.379.895 euroa. Valtiovarainministeriön joulukuussa 2017 tekemän päätöksen mukaan valtionosuus on 44.938.981 euroa. Kaupungin valtionosuus on toteutunut talousarvioon nähden 29 959 304,00 euroa. Toteuma on 66,0 % eli n. 0,7 %-yksikköä alle tasaisen kertymän toisen vuosikolmanneksen ajalta.

Henkilöstöraportti

Henkilömäärät palvelussuhteen luonteen mukaan 31.8.2018

	Kesk.hall.	Petu	Kasi	Ykt	Yht.
avoin virka/toimi		2	3		5
kausiluontoinen tehtävä			1	10	11
määräaikainen tehtävä	3	5	53	7	68
määräaikainen virka tai työsuhde	5	2	10	22	39
omapyyntö		1			1
sijainen	5	62	33	2	102
työllistetty, yhteiskuntatak.	2	3	6	15	26
vakainainen, pysyvä toistaiseksi	92	389	316	115	912
	107	464	422	171	1 164
miehiä	8	44	86	111	249
naisia	99	420	336	60	915
	107	464	422	171	1 164

Vakinaisessa palvelussuhteessa on 912 henkilöä ja määräaikaisissa palvelussuhteissa 252 henkilöä.

	31.8.2018	30.4.2018	31.8.2017	30.4.2017	31.8.2016	30.4.2016	31.8.2015	30.4.2015
Henkilöstön kokonaismäärä	1 164	1 201	1 174	1 179	1 221	1 223	1 181	1 226
Sairauspoissaolot	4 114	6 536	5 239	5 629	5 780	5 848		
Sairauspoissaolot/hlö	3,5	5,4	4,5	4,8	4,7	4,8		

Ajalla 1.1. - 31.8.2018 sairauspoissaoloista:

- koodilla omailmoitus yhteensä 1 549 kalenteripäivää
- yli 60 kalenteripäivän sairauspoissaoloja 35 työntekijällä.

Henkilötyövuosien toteutuma aj. 1.1.-31.8.2018 oli 633,18 htv. Koko vuoden 2017 toteutuma oli 956,44 htv. Koulutuspäiviä oli elokuun 2018 lopun tilanteen mukaisesti 737 tpv, kun taas koko vuoden 2017 koulutuspäivien määrä oli 1.287 tpv.

Työterveyshuollon kustannukset aj. 1.1. - 31.8.2018 olivat 361.476 euroa, joka on 311 €/työntekijä. Työterveyshuollon kustannukset jaetaan kahteen korvausluokkaan: Korvausluokkaan I kuuluvat ehkäisevän toiminnan ja työntekijöiden työkykyä ylläpitävän toiminnan kustannukset, joita syntyy esim. työpaikkaselvityksistä, työpaikkakäynneistä, terveystarkastuksista ja työterveyteen liittyvästä neuvonnasta. Korvausluokkaan II kuuluvat työterveyshuollon lisäksi järjestetyn yleislääkäritasoisien sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon kustannukset. Korvausluokka I:n osuus em. ajalta oli 56 % työterveyshuollon toteutuneista kustannuksista. Lähde: Terveystalo/Extranet.

Kunta-alan uusien työ- ja virkaehtosopimusten sopimuskausi on 1.2.2018 - 31.3.2020.

Sopimuskauteen sisältyy yleiskorotukset 1.5.2018 ja 1.4.2019, paikallinen järjestelyerä 1.1.2019 sekä paikallinen tuloksellisuuteen perustuva kertaerä tammikuussa 2019. Sopimusten kustannusvaikutus 26 kuukauden sopimusjaksolla on 3,5 prosenttia, mikä vastaa työmarkkinakierroksen niin sanottua yleistä linjaa. Neuvottelutulos ei muuta niin sanottua kilpailukyky sopimusta eikä kajoa lomarahojen leikkaukseen tai niiden kompensointiin. Neuvottelutulokseen sisältyvät määräykset mahdollisuudesta vaihtaa lomanmääräytymisvuosien 2017 - 2018 sekä 2018 - 2019 lomараha vapaaksi sopimusmallissa tarkemmin määritellyin ehdoin. Vaihtamismahdollisuus edellyttää, että määräysten käyttöön otosta sovitaan ensin paikallisesti.

Asukasluvun kehitys

Tilastokeskuksen julkaisemassa väestön ennakkotilastossa Kuusamon asukasluku oli tammikuun lopussa 15.366 asukasta ja elokuun lopussa 15.219. Väestömäärä väheni 147 henkilöllä eli 0,96 %.

Työllisyyskatsaukset 1-8 kuukausien osalta

	Työvoima	Työttömyysaste	Työttömät työnhakijat yhteensä	Miehet	Naiset	Alle 20-vuotiaat	Alle 25-vuotiaat	Yli 50-vuotiaat	Pitkäaik. Työttömät	Vamm. ja pitkäaik. sair. tyött.	Avoimet työpaikat	Työttömistä työnhakijoista lomautetut
Tammikuu	6 803	11,0	751	466	285	23	95	374	164	77	168	74
Helmikuu	6 674	9,9	662	438	224	15	76	343	149	56	161	68
Maaliskuu	6 674	9,7	647	433	214	12	69	346	145	57	174	64
Huhtikuu	6 674	10,0	668	438	230	22	88	337	141	57	113	52
Toukokuu	6 674	9,3	619	363	256	23	89	287	128	51	95	43
Kesäkuu	6 674	9,5	632	338	294	42	95	266	121	54	82	36
Heinäkuu	6 674	9,6	640	338	302	36	83	268	120	58	166	43
Elokuu	6 674	8,6	573	311	262	24	71	254	102	53	338	48

Katsaus korkoriskitilanteeseen ja sijoitussalkkuun

Kaupungin lainojen suojausaste on nyt 77 % (tämän hetkinen velkamäärä huomioiden), ja se laskee loivasti joka vuosi, ollen vuoden 2026 lopussa enää 38 %. Suosittelemme, että suojausaste pidetään edelleen korkealla matalista markkinakorkotasoista johtuen. Lähde: Operandi Oy.

Täyden valtakirjan sijoitussalkun hoitaja OP Varainhoito Oy: Sijoitussalkun markkina-arvo 31.12.2017 oli 24.277.208 euroa ja elokuun v. 2018 lopun vastaava arvo oli 24.381.360 euroa eli nousua oli 104 152 euroa vuodenvaihteen tilanteeseen nähden. Allokointiossa korkosijoituksissa oli 65,38 %, osakkeissa 20,19 % ja loput muissa sijoituksissa.

Tuloslaskelma

Verrattaessa ulkoisia toimintatuottoja viime vuoden vastaavaan ajankohtaan voidaan todeta, että toimintatuottoja on kertynyt 501.742 euroa enemmän. Myyntituotot ovat nousseet 493.549 euroa.

Henkilöstökulut ovat nousseet vuoteen 2017 verrattuna 2,6 %. Palkat ja palkkiot ovat kasvaneet 991 769 euroa ja henkilöstökorvaukset ovat laskeneet 35 284 euroa viime vuoden vastaavasta ajankohdasta. Toteutuma toisella vuosikolmanneksella on 65,6 % eli 1,1 % -yksikköä alle tasaisen kertymän.

Ulkoiset toimintakulut vuoden 2017 toteumaan verrattuna ovat kasvaneet 1.362.412 euroa eli 1,9 %. Palvelujen ostot ovat kasvaneet 243 329 euroa, henkilöstökulut 863 659 euroa sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat 231 974 euroa. Toteutuma toisella vuosikolmanneksella on 65,5 % eli 1,2 % -yksikköä alle tasaisen kertymän.

Tuloslaskelma

	TP 2017	TA 2018 muutettu	Tot. 1.1.- 31.8.2018	%	TP enn 2018	Tot. 1.1.- 31.8.2017	%
(Ulkoinen 1 000 euroa)							
Toimintatuotot	21 626	19 727	14 189	71,9	21 600	13 688	71,4
Valmistus omaan käyttöön	583	400	397	99,2	770	258	64,4
Henkilöstökulut	-50 419	-51 605	-33 870	65,6	-51 605	-33 006	64,6
Muut kulut	-62 810	-61 693	-40 388	65,5	-62 992	-39 890	65,0
Toimintakulut	-113 229	-113 298	-74 259	65,5	-114 597	-72 896	64,8
TOIMINTAKATE	-91 020	-93 171	-59 672	64,0	-92 227	-58 951	63,5
Verotulot	52 585	51 811	34 438	66,5	51 498	33 596	66,0
Valtionosuudet	46 187	45 380	29 959	66,0	44 939	30 767	67,2
Rahoitustuotot ja -kulut	301	500	621	124,3	650	375	75,0
VUOSIKATE	8 054	4 520	5 346	118,3	4 860	5 787	133,3
SUMU-poistot	-7 051	-5 600	-3 392	60,6	-5 300	-3 917	75,3
Varausten muutos							
Satunnaiset erät							
Rahastojen muutos	414	440	0	0,0	440	0	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 417	-640	1 954		0	1 870	

Rahoituslaskelma

(ulkoinen 1 000 euroa)

Toiminnan rahavirta

TP 2017	TA 2018 muutettu	Tot. 1.1.- 31.8.2018	%	TP enn 2018	Tot. 1.1.- 31.8.2017	%	
Vuosikate	8 054	4 520	5 346	118,3	4 860	5 787	133,3
Satunnaiset erät							
Tulorahoituksen korjauserät	-30	-367	-133	36,4	-367	-135	-386,0

Investointien rahavirta

Investointimenot	-8 379	-13 705	-5 563	40,6	-11 740	-3 913	28,8
Rahoitusosuudet inv.menoihin	580	1 465	450	30,7	715	282	5,5
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	247	200	244	122,0	200	231	65,9

Toiminnan ja investointien rahavirta

472	-7 887	344	-4,4	-6 332	2 252	-60,1
------------	---------------	------------	-------------	---------------	--------------	--------------

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lis.							
Antolainasaamisten väh.	314	298	328	110,1	340	70	22,3
Lainakannan muutokset							
Pitkäaik. lainojen lis.		15 750	10 375	65,9	15 375		
Pitkäaik. lainojen väh.	-4 194	-9 426	-7 911	83,9	-8 804	-3 302	31,9
Lyhytaik.lain. muutokset			566				
Oman pääoman muutos							
Muut maksuvalmiuden muutokset	672	-550	-2 502	454,8	-550	-943	188,7
Toimeksiantojen varojen ja po.m	-7		-10			-3	
Vaihto-omaisuuden muutos	-24		0			0	
Saamisten muutos	887		-4 516			1 980	
Korott.velkojen muutos	-184		2 024			-2 921	

Rahoituksen rahavirta

-3 208	6 072	856	14,1	6 361	-4 175	-129,5
---------------	--------------	------------	-------------	--------------	---------------	---------------

Rahavarojen muutos

-2 736	-1 815	1 200	-66,1	29	-1 923	366,3
---------------	---------------	--------------	--------------	-----------	---------------	--------------

Tuloskortti

Osavuosisraportti

Paivamaara:

1.1. - 31.8.2018

Organisaatio: KUUSAMON KAUPUNKI

Näkökulma	1. Hyvinvointi	Kriittinen menestystekijä	1. Osallisuuden rakentaminen. Aktiivinen, omatoiminen ja hyvinvoiva kuusamolainen
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
H.1.1. Kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen viestinnän ja kyselyjen avulla			Tietoliikenneyhteyksien kysely käynnistetty kesäkuussa 2018 yhteistyökumppaneiden ja saatuja vastauksia hyödynnetty toimenpiteiden suunnittelussa.
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
H.1.2. Terveydenhuollon rakenteellisten vaihtoehtojen selvittäminen - alueellisen toiminnan vahvistaminen			Perusturvajohdaja tekee 50 % työajastaan maakunnalle sote-projektipäällikön tehtävään, jossa voi vaikuttaa terveydenhuollon alueellisiin ratkaisuihin. Lisäksi myös muita perusturvan viranhaltijoita mukana sote-alesimuloinneissa ja valmistelutyössä.
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
H.1.3. Hyvinvointisuunnitelman päivittäminen			Kasi: Suunnitelma kesken

Näkökulma	1. Hyvinvointi	Kriittinen menestystekijä	2. Aktiivinen perhe ja nuorisopolitiikka
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
H.2.1. Perhekeskusmallin luominen			Kasi: Suunnitelma käynnissä. Lapset puheeksi koulutus käynnissä. Perusturvasta sosiaalipalvelujen viranhaltijoita aktiivisesti mukana luomassa perhekeskusmallia, työtä vetää sivistysjohtaja.
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
H.2.2. Nuorten osallisuuden lisääminen päätöksenteossa			Nuorisovaltuuston jäsenet osallistuvat valtuuston kokouksiin ja pitävät säännöllisesti omia kokouksia.
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
H.2.3. Päivähoidon tilojen uudelleenjärjestelyn toteutuksen aloitus			Suunnitelma valmis ja toteutuu vuoden 2019 alussa noin 80 paikkaisen varhaiskasvatusyksikön käynnistys

Näkökulma	1. Hyvinvointi	Kriittinen menestystekijä	3. Tasapuoliset mahdollisuudet toimivaan arkeen
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
H.3.1. Kaupungin työilmapiirin kehittäminen			Perusturvassa epäkohtiin puututaan aktiivisesti ja toiminnassa korostetaan avoimuutta.
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
H.3.2. Lähiliikuntapaikkojen kehittäminen			YHTEK: Kuusamon kesäreittihankkeelle 2018 -2020, haettu rahoitusta maaseuturahastolta. Oivangin reittimuutokselle saatu rahoitus maaseuturahastolta. Skeitti parkin suunnitelmat ovat valmistuneet ja AVI on myöntänyt haetun rahoituksen. Hankkeen toteutus siirtyy vuoteen

	2019, hankintapäätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen takia. Metsähallituksen kanssa valmisteltu yhteishanke (LONP) reitistöjen kehittämiseksi. Hankkeelle on saatu rahoitus ja työt on aloitettu.
--	--

Näkökulma	1. Hyvinvointi	Kriittinen menestystekijä	4. Toimivat yhteisöt, kumppanuudet ja palvelut
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
H.4.1. Kuusamo-mallia eteenpäin - ei vaativan erikoissairaanhoidon toiminnan vahvistaminen		Julkisen terveydenhuollon erikoissairaanhoidon keskittämisasetus lopetti erikoissairaanhoidon anestesiaa ja leikkaussaliolosuhteita vaativat toimenpiteet 1.1.2018. Paikallispuudutuksessa tehtävät toimenpiteet ovat lisääntyneet, erityisesti silmätoimenpiteiden määrä on kasvanut. Ympäristökuntien potilaiden määrä on lisääntynyt. CT-kuvausmäärät ovat myös kasvaneet kuvausaiheiden muututtua ja merkittävä osa OYS-kontrollikäynteihin liitetystä CT-kuvauksista tehdään Kuusamossa.	
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
H.4.2. Perusturvan digipalvelujen kokeilu		RAIn (asiakkaan toimintakykyä kokonaisvaltaisesti mittaava arviointijärjestelmä) käyttöönottoprosessi on menossa kotihoidossa, kuntoutusyksiköissä, palveluohjauksessa, kotisairaalassa ja asumisen yksiköissä. Kuusamon tiedot ovat ensi kertaa mukana THL:n mittavassa vertailussa lokakuussa 2018. Evondos –lääkerobotteja on käytössä 14 kotihoidon asiakkaalla.	
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
H.4.3. Sote-yrittötoiminnan kehittäminen		SoteNoste – PK-yrittäjän tuki sote-muutoksessa –hanke käynnistynyt. Perusturvan toimiala on tiiviissä yhteistyössä alueella toimivien sote-yritysten ja SoteNoste-hankkeen kanssa.	

Näkökulma	2. Elinvoima	Kriittinen menestystekijä	1. Yrittäjyys ja työllisyyden nostaminen
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
E.1.1. Työpaikkatavoite 6 200 työllistä, uudet yritykset 70, yritysneuvontakäynnit 300 kpl Kuusamossa		Uusia yrityksiä perustettu 01.01.2018-31.08.2018 65 kpl. Yritysneuvontatapaamisia 165 kpl vastaavana aikana. YHTEK, Askel: Osuuskuntamallin soveltuvuutta vaikeasti työllistyvien työllistymisen edistämiseen selvitetään Työhype-hankeessa. Asiantuntija-apuna on elinkeinojen kehittämissyhtiö Naturpolis. Hankkeessa on tehty osuuskuntatoimintaa tunnetuksi hankkeen kohderyhmille erilaisin koulutuksin ja tutustumismatkoin ja kartoitettu asiakkaiden kiinnostus osuuskuntatoimintaa kohtaan. Tavoitteena on tarjota asiakkaille tukea ja ohjausta osuuskunnan perustamiseen.	
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
E.1.2. Pitkäaikaistyöttömyyden alentaminen, aktiivista toimintaa yritysten kanssa. Passiivitukimaksut 45.000 €/kk (12/2018)		Saatu rahoitus Nuoret urapolulle (NUORA) –hankkeelle, joka käynnistyy syyskuussa. Askel: Työllistetty 174 henkilöä työllistämistoimilla, joista 115 uutta hlöä, 108 Askeleen asiakasta on ollut palkattuna yrityksissä ja yhdistyksissä 1-8/2018. Passiivitukimaksut 34 086 €/kk (1-8/2018).	
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
E.1.3. Yhteydenotto kaikkiin uusiin yrityksiin ja tervetulo paketti		Asiakkaina ollut 52 % uusista yrityksistä.	
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
E.1.4. Kaupungin elinvoimaorganisaation kehittäminen ja sijoittuminen		YHTEK: selvitys aloitettu, työllistämisen ja kuntouttavan työtoiminnan kuntataloudelliset vaikutukset selvitetty	

Näkökulma	2. Elinvoima	Kriittinen menestystekijä	2. Kestävä ja monipuolinen puhtaan luonnon sekä luonnonvarojen hyödyntäminen
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
E.2.1. Uuden teollisuusalueen rakentamisen käynnistäminen		YHTEK: Teollisuusalueen osayleiskaavaa varten on selvitykset laadittu. Selvitetään layoutia ja liikennejärjestelyjä.	
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
E.2.2. Metsä ja puujalostus: puurakentamisen hankkeet		Älykäs loma-asuntoalue puurakentamisen vauhdittajaksi –hankkeen lopputuloksena valmistui Itä-Rukan kehittämissuunnitelma. Puutoimialan kehittämiseen uusi hanke suunnitteilla. YHTEK: Ensimmäistä hotellia ja gondolihissiä rakennetaan.	
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
E.2.3. Jätehuollon uudelleen järjestelyn suunnittelu		YHTEK: Eriytetyn yksikön toiminta käynnistynyt suunnitellusti. Jätehuollon kehittämiseksi selvitetään eri vaihtoehtoisia ratkaisuja mm. Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan kanssa.	
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
E.2.4. Maaninkavaaran tuulivoimapuiston rakentamisen edistäminen		Maaningan tuulivoimaosayleiskaavan ehdotus ollut nähtävillä 28.6. – 17.8.2018.	
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
E.2.5. Elintarvikealan kasvuohjelman toimeenpano ja maatilojen toiminnan laajentumisen tukeminen		Koillismaan maitotilayrittäjyyden kehittämisselvitys –hankkeelle saatu rahoitus (käynnistys syyskuussa). Villiruuuan saatavuuden kehittämiseksi käynnissä hanke. Uusi elintarvikealan kehittämishanke suunnitteilla.	
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
E.2.6. Oulanka - Paanajärvi alueen Unescon maailmanperintöluettelolistalle hakeminen		Kuusamon kaupunki jätti Oulanka-Paanajärvi kansallispuistoparin osalta hakemuksen Unescon maailmanperintö Suomen aieluetteloon 30.6.2018. Hankehakemuksesta neuvoteltiin Venäjän suurlähetystössä 3.10.2018.	

Näkökulma	2. Elinvoima	Kriittinen menestystekijä	3. Osaaminen ja koulutus
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
E.3.1. Elinkeinoelämän tarpeita ja kehittämistä tukevan koulutuksen toteuttaminen yhteistyössä oppilaitosten ja yritysten kanssa		Käynnissä kansainvälinen elinkeinoelämälähtöisen matkailukoulutuksen kehittämishanke (Advent), aktiivista yhteistyötä oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa, kehittämishankkeissa järjestetty lukuisia infopäiviä yritysten tarpeisiin	
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
E.3.2. Tietohallinnon uudelleen organisointi		Linjataan maakunta- ja sote-uudistuksen selvitysten valmistuttua.	
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
E.3.3. Hankintajärjestelmän uudistaminen		Cloudia-kilpailutusjärjestelmä käytössä ja käyttöön liittyvä koulutus järjestetty.	

Näkökulma	2. Elinvoima	Kriittinen menestystekijä	4. Hyvät yhteydet ja kehittyvä toimintaympäristö
Vuositavoite		Tilannekuvaus	
E.4.1. Reitistöhanke; reitistöt, kalastuskenteet, opasteet		Gateway to Kuusamo Lapland –hankkeen toimenpiteenä otetaan alueelle käyttöön sähköinen matkasuunnittelu/ reittiohjelmisto Outdoor Active. YHTEK: Kuusamon kesäreittihankkeelle 2018 -2020, haettu rahoitus-	

	ta maaseuturahastolta. Oivangin reittimuutokselle saatu rahoitus maaseuturahastolta. Skeitti parkin suunnitelmat ovat valmistuneet ja AVI on myöntänyt haetun rahoituksen. Hankkeen toteutus siirtyy vuoteen 2019, hankintapäätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen takia. Metsähallituksen kanssa valmisteltu yhteishanke (LONP) reitistöjen kehittämiseksi. Hankkeelle on saatu rahoitus ja työt on aloitettu.
Vuositavoite	Tilannekuvaus
E.4.2. Vuokatti-Ruka urheiluakatemia valmennuskeskuksen ja urheilutapahtumien suunnitelman laatiminen	Olympiakomitean, lajiliittojen, Vuokatin urheiluopiston, Sotkamon kunnan ja Kuusamon kaupungin sopimus olympiavalmennuskeskuksesta valmis.
Vuositavoite	Tilannekuvaus
E.4.3. Tietoliikenneyhteyksien selvittäminen	Kaupunginvaltuuston iltakoulussa 26.3.2018 käsitelty Kuusamon tietoliikenneyhteyksien kehityksen tilannekuva, linjausehdotukset ja jatkotoimenpiteet, jotka käynnistetty yhteistyössä kaupungin, sähkönjakeluyhtiön ja teleoperaattorien kanssa. Elokuussa operaattorit ovat merkittävästi laajentaneet ja vahvistaneet 4G mobiiliverkkoa.

Näkökulma	3. Kehittyvä Kuusamo	Kriittinen menestystekijä	1. Kansainvälinen, kilpailukykyinen ja verkostoitunut seutukeskus
Vuositavoite	Tilannekuvaus		
K.1.1. Kesämatkailun yhteistyöhanke	On käynnistetty Kuusamon lentokentän vaikutusalueella olevien matkailualueiden yhteinen, kesämatkailun kehittämiseen painottuva hanke-suunnittelu.		
Vuositavoite	Tilannekuvaus		
K.1.2. Rukan masterplan kolmannen vaiheen toteutus	YHTEK: Itä-Rukan asemakaava hyväksytty. Alueen suunnittelu aloitettu ja vuonna 2018 toteutettavat kohteet sovittu muiden toimijoiden kanssa		

Näkökulma	3. Kehittyvä Kuusamo	Kriittinen menestystekijä	2. Kaupunkikonsernin talouden tasapaino ja ohjaus
Vuositavoite	Tilannekuvaus		
K.2.1. Kaupungin käyttötalouden tasapainossa pitäminen	<i>Osavuosisikatsaus II on budjetoitua tasoa.</i> Perusturvan toiminta on ollut suunnitelman mukaista ja talousarviossa on pysytty.		
Vuositavoite	Tilannekuvaus		
K.2.2. Velkojen suojaus ja velan kasvun hillitseminen	Korkotason seuraaminen ja velkojen mahdollinen suojaaminen tarvittaessa. Korkosuojausten vaihtoehdot selvitetään.		

Näkökulma	3. Kehittyvä Kuusamo	Kriittinen menestystekijä	3. Uusiutuva ja innovatiivinen palvelukaupunki
Vuositavoite	Tilannekuvaus		
K.3.1. Kuusamon 150 v juhlien toteutus	<ul style="list-style-type: none"> - Kuusamo 150 unelmaa / toteutunut n. 60 unelmaa (2018) - Kuusamo 150 lukuvinkki (2018) - Kuusamo Bear Stories-projekti 2018 - Vanhojen tanssit 16.2.2018 - Pohjolan Pidot 24.3.2018 - Elokuva viimeinen savotta 3.3.2018 - Oi niitä aikoja 15.3.2018 - Pilkkikilpailun SM-kisat 7.4.2018 - Kirjoituskilpailu 8. luokkalaisille keväällä 2018 		

	<ul style="list-style-type: none"> - Atimokuhtu-tiedote 2018 - Keskustan kirkonkylän paikallisyhdistyksen jäsentiedote Huhti 2018 - Kuusamo 150 vuotta -historiapäivä lauantaina 5.5.2018. Historiakatsauksia 150 vuoden ajalta (Kuusamo-opisto). - Senioritanssijat Atimoissa 8.-11.5.2018 - Kaupungin henkilöstöjuhla Kuusamotalossa 18.5.2018 - Keppihevosten koulu- ja estekisat 20.05.2018 (Pumpulilaukka keppariharrastajaryhmä) - Oulanka-Paanajärvi -alue Unescon maailmanperintökohteeksi kutsuseminaari 26.5.2018 (Kaupunki, Oulun yliopisto) - Rukan koulun päättäjäiset 1.6.2018 - Kaamosgallerian näyttely: Taiteilijaseura Koillinen 2.-28.6.2018 - Sun&Fun kesän aloitustapahtuma 15.6.2018 (eri toimijoita) - Kuusamopäivät 30.6.-1.7.2018 (Kuusamoseura) - Kansanparannuspäivät 25. – 28.7.2018 (Anne Murto, Suomen Kansanparantajanseura ry) - Kuusamo Golf Ladyt, Ladies Open 28.7.2018 - Kuusamon koiranäyttelyn käsiohjelma 15.7.2018 (Kuusamon metsästys- ja kalastusseura) - Suuri Maalaustapahtuma 10.7.2018 (Raimo ja Suoma Yli-Suvanto) - Cyclos Kuusamo-pyöräilytapahtuma 29.7.2018 - Eläkkeensaajien Oulun piirin kesäjuhla 30.7.2018 - Kuusamon Taika -kirjan uusi painos, kesä 2018 (Kuusamo-opisto) - Katuruokamarkkinat 4.8.2018 (Nuorkauppakamari) - Ikäihmisten neuvonnan ja palveluohjauksen jalkaantuminen kauppoihin, toreille ym. - Mökkiläistapahtuma 4.8.2018 ja Vuoden vapaa-ajanasukkaat Raimo ja Suoma Yli-Suvanto - Tie Vianaan -symposium 25.-26.8.2018 Salomailla ja tutkimuksen valta-teillä – 100 vuotta Pertti Virtarannan syntymästä (Kuusamo-opisto) - Koululaiset tutustuvat kotiseutumuseoon, syyslukukausi 2018
Vuositavoite	Tilannekuvaus
K.3.2. Opinnäytetöiden laatijoiden ja harjoittelijoiden määrän nosto	Alueelle suuntautuneiden opinnäytetöiden määrä on kasvanut apulaiskunnanjohtaja Lauri Muhosen rahaston tuella sekä alueella järjestettävän maisteriohjelman ja ammattikorkeakouluopintojen kautta.

Näkökulma	3. Kehittyvä Kuusamo	Kriittinen menestystekijä	4. Muutosjohtaminen ja tuottava henkilöstö
Vuositavoite	Tilannekuvaus		
K.4.1. Tukipalvelujen kehittäminen sote- ja maakuntalinjaukset huomioiden (ateria- ja puhtaanapito, kiinteistöhuolto, talous- ja henkilöstöhallinto, ict)	<p>Viranhaltijat osallistuneet aktiivisesti sote- ja maakuntaudistukseen liittyviin työryhmiin.</p> <p>Tukipalvelujen kehittämiseen liittyen kaupungin talous- ja henkilöstöhallinnon selvityshanke toteutettiin FCG Konsultointi Oy:n kanssa yhteistyössä. Loppuraportti valmistunut 8/2018 ja käytettävissä jatkotoimenpiteitä varten.</p> <p>Perusturvan hallinto- ja talouspäällikkö on ollut mukana asianhallinnan sekä henkilöstö- ja taloushallinnon kehittämistyössä.</p> <p>Kuusamon kaupungin sidosyksikkö Lapit Oy on ollut mukana Pohjois-Pohjanmaan maakunnan ICMT-yhtiöselvityksessä. Maakunta ja sairaanhoitopiiri ovat päättäneet valita ICMT-yhteistyökumppaniksi ISTEKKI Oy:n.</p>		
Vuositavoite	Tilannekuvaus		

K.4.2. Kaupungin esimiesten täydennyskoulutus	Esimies viestijänä -koulutukseen osallistui 26 kaupungin esimestä. Koulutuksessa käsiteltiin esimiesviestinnän konkreettisia keinoja, strategian, tavoitteiden ja muutoksen viestintää, verkko- ja someviestintää, palautteen antamista ja saamista sekä haastavia vuorovaikutustilanteita.
Vuositavoite	Tilannekuvaus
K.4.3. Kaupungin esimiesten viestinnän koulutus ja tehostaminen	Järjestetty yhteistyössä Rastor Oy:n kanssa Esimies viestijänä koulutuspäivä. Esimies viestijänä -koulutukseen osallistui 26 kaupungin esimestä. Koulutuksessa käsiteltiin esimiesviestinnän konkreettisia keinoja, strategian, tavoitteiden ja muutoksen viestintää, verkko- ja someviestintää, palautteen antamista ja saamista sekä haastavia vuorovaikutustilanteita. Marraskuussa järjestetään kaupungin esimiehille sosiaalinen media Kuusamon kaupungin viestinnässä koulutuspäivä.

Talouden toteutuma hallintokunnittain

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TA 2018 muutettu	Ennuste TP 2018	Kauden toteutuma 1.1.-31.8.2018	%:a TA:sta
Kaupunginhallitus				
Menot	13 595	13 595	8 529	62,7
Valmistus omaan käyttöön			3	
Tulot	9 696	9 696	6 545	67,5
Netto	-3 898	-3 898	-1 981	50,8
Perusturvalautakunta				
Menot	67 511	67 511	44 594	66,1
Valmistus omaan käyttöön				
Tulot	9 607	9 607	6 849	71,3
Netto	-57 904	-57 904	-37 745	65,2
Kasvatus- ja sivistys lautakunta				
Menot	32 712	32 712	21 821	66,7
Valmistus omaan käyttöön				
Tulot	2 894	2 894	2 635	91,0
Netto	-29 818	-29 818	-19 186	64,3
Yhdyskuntatekniikan lautakunta				
Menot	18 867	20 301	12 960	68,7
Valmistus omaan käyttöön	400	770	378	94,4
Tulot	15 788	17 050	11 011	69,7
Netto	-2 679	-2 481	-1 571	58,7
Laskennallisesti eriytetyt yksiköt ja yhteiset erät				
Menot	1 500	1 677	886	59,1
Valmistus omaan käyttöön	0	0	16	
Tulot	2 629	2 742	1 680	63,9
Netto	1 129	1 065	810	71,8

Toimialojen osavuosisikatsaukset

Kaupunginhallitus

Hallinto- ja talousjohtajan katsaus

Kuluvasta vuodesta on tulossa nykyisen suhdannevaiheen paras vuosi, sillä talouskasvun ennakoitaan kiihtyvän vielä hieman viimevuotisesta. Suomen talouden kasvu hidastuu kuitenkin selvästi noin 1½ prosentin vuosikasvuihin tulevina vuosina. Työllisyyden kasvu on alkuvuoden 2018 aikana ollut jopa nopeampaa kuin mitä taloudellisen aktiviteetin perusteella voisi olettaa. Työllisiä on tällä hetkellä enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Talouskasvun hidastuminen tulee hidastamaan myös työllisyyden kasvua. Hyvä talous- ja työllisyyskehitys sekä hallitusohjelman mukaiset sopeutustoimet tasapainottavat julkista taloutta lähivuosina. Julkisen talouden rahoitusasema kääntyy ylijäämäiseksi vuosikymmenen taitteessa ja velka suhteessa bruttokansantuotteeseen laskee. Suhdanneluonteinen julkisen talouden vahvistuminen ei kuitenkaan turvaa kestävästä julkisen talouden rahoitusta pitkällä aikavälillä.

Paikallishallinnon taloudellinen tilanne on kohentunut merkittävästi viime vuosina. Paikallishallinnon rahoitusasema kuitenkin heikkenee kuluvana vuonna viime vuodesta. Kulutusmenoja lisäävät mm. väestön ikääntymisestä johtuva hoito- ja hoivamenojen kasvu, pieni- ja keskituloisten päivähoitomaksujen alentaminen ja siihen liittyvä päivähoidon kysynnän kasvu, maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelu sekä ansiotason nousu kunta-alalla. Ansiotasoa nostavat v. 2018 mm. toukokuussa maksettu yleiskorotus sekä vuoden 2019 tammikuussa maksettava tuloksellisuuteen perustuva kertaerä, joka kirjataan suoriteperusteisesti jo vuodelle 2018. Paikallishallinnon tulot kasvavat kuluvana vuonna hyvin vaatimattomasti. Hyvästä talouden suhdannetilanteesta huolimatta kuntien tuloverot laskevat viime vuodesta, mikä johtuu mm. poikkeuksellisen suurista ennakonpalautuksista, kuntien jako-osuuden tarkistuksesta alaspäin ja yhteisöveroon v. 2017 kohdistuneesta suuresta kertaerästä.

Kuusamon kaupungin verotulotilitykset kokonaisuutena ovat olleet alkuvuoden (1-8 kk) osalta yhteensä 34 438 057,01 mikä on n. 0,2 prosenttiyksikköä alle tasaisen kertymän toisen vuosikolmanneksen ajalta. Elokuun v. 2017 verotulokertymään verrattuna kasvua 2,5 %. Kuntaliiton 10/2017 verotuloennusteen mukaisesti vuoden 2018 talousarvioon on verotuloja arvioitu kertyvän 51.811.000 euroa. Nyt 9/2018 annettu Kuntaliiton ennuste arvioi vuoden 2018 verotuloiksi 51.498.000 euroa eli 313.000 euroa vähemmän kuin talousarvioon on ennustettu.

Valtionvarainministeriön päätöksen (12/17) mukaisesti Kuusamon kaupungille kertyy valtionosuuksia vuonna 2018 yhteensä 44.938.981 euroa. Elokuun 2018 loppuun mennessä valtionosuuskertymä on 29.959.304 euroa, mikä on n. 0,7 prosenttiyksikköä alle tasaisen kertymän toisen vuosikolmanneksen ajalta. Vuoden 2017 vastaavaan ajankohtaan verrattuna valtionosuuskertymässä on vähennystä 2,6 %. Tämän hetken ennusteen mukaan valtionosuuksia kertyisi 441.000 euroa vähemmän kuin talousarvioon on arvioitu.

Kuntapuolella on meneillään historiallisen suuri rakenneuudistus. Maakunta- ja sote-uudistuksen toteutuessa kuntien järjestämistä vastaavalla olevat tehtävät vähentyvät huomattavasti uudistuksen yhteydessä. Samalla kuntatalouden rakenteet muuttuvat merkittävästi, kun siirtyviä tehtäviä vastaava rahoitus siirtyy kunnilta maakunnille. Uudistuksen seurauksena kuntien käyttötalouden nettokustannuksista yli puolet, vuoden 2019 tasolla tehtyjen arviolaskelmien mukaan noin 17,6 mrd. euroa siirtyy maakuntiin. Kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmästä maakuntien rahoitukseen siir-

tyvä määrä on arviolaskelmien mukaan hieman alle 6 mrd. euroa. Tämän lisäksi kunnilta maakuntiin siirtyisi noin 11 mrd. euroa kunnallisveroa sekä osa, noin 0,6 mrd. euroa, kuntien yhteisöveron tuotosta. Uudistukseen liittyvä kustannusten ja verorahoituksen siirto kunnilta maakunnille on koko maan tasolla kustannusneutraali. Tämä tarkoittaa, että kaikista kunnista yhteensä maakunnille siirtyy vain sen verran vero-, valtionosuus- ja asiakasmaksutuloja kuin kustannuksiakin siirtyy pois kunnista. Kuitenkin yksittäisessä kunnassa ero siirtyvien tulojen ja siirtyvien kustannusten välillä voi olla erittäin suuri. Tätä muutosta lievennetään valtionosuusjärjestelmään sisällytettävillä tase- ja siirtymäjärjestelmillä siten, että uudistuksesta aiheutuva kunnan käyttötalouden tasapainotilan muutos ei ylitä yhdessäkään kunnassa yhden tulo- veroprosenttiyksikön tuottoa. Kunnan käyttötalous ja palvelutuotanto painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin nuoriin ikäluokkiin: varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen. Tästä johtuen myös kuntien verorahoituksessa (verotulot ja valtionosuudet) tapahtuu merkittäviä kuntakohtaisia muutoksia, kun kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmässä painottuu huomattavasti aikaisempaa enemmän nuorten ikäluokkien palvelutarpeet ja osuus kunnan väestöstä. Aikaisemmin vanhemman väestörakenteen ja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen vuoksi suhteellisesti paljon valtionosuutta saaneet kunnat ovat jatkossa entistä riippuvaisempia verotuloista. Samanaikaisesti nuoremman väestörakenteen kunnissa valtionosuuksien osuus verorahoituksessa kasvaa. Käyttötalouden lisäksi uudistuksen vaikutukset kohdistuvat myös kuntien omaisuuteen ja investointeihin. Koska kuntien käytettävissä olevat tulot puoliintuvat, mutta velkamäärä pysyy omaisuusjärjestelyjen yhteydessä lähes ennallaan, kuntien suhteellinen velkaantuneisuus kasvaa selvästi. *Tulevasta investointi- ja lainanhoitokyvystä on huolehdittava.*

Maakunta- ja soteuudistuksessa tulevien maakuntien palvelukseen siirtyy liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti kunnista ja kuntayhtymistä lähes koko sosiaali- ja terveydenhuolto, palo- ja pelastustoimi, ympäristöterveydenhuolto, maatalouslomitus, maaseutuhallinto sekä maakuntien liittojen tehtävät. Tämä tarkoittaa yhteensä yli 220 000 henkilön siirtymistä maakuntien palvelukseen kunnista ja kuntayhtymistä. Lisäksi maakuntiin siirtyy noin 6 000 työntekijää valtion aluehallinnosta. Maakuntiin siirtyvän kunnallisen henkilöstön työvoimakustannukset ovat noin 11 miljardia euroa eli yli puolet koko kunta-alan työvoimakustannuksista. Kuntiin ja kuntayhtymiin jäävän henkilöstön määrä on noin 208 000. Valtaosa heistä työskentelee koulutuksen ja varhaiskasvatuksen tehtävissä. Kuntiin ja kuntayhtymiin jäävän henkilöstön työvoimakustannukset ovat noin 10 miljardia euroa. Maakuntakonsernissa on useita itsenäisiä työnantajayksiköitä. Kyse on näin ollen myös Suomen työmarkkinahistorian ylivoimaisesti suurimmasta henkilöstön uudelleenorganisoinnista.

Maakunta- ja sote-uudistuksen lait ovat tällä hetkellä eduskunnan käsiteltävinä. Sosiaali- ja terveysvaliokunta valmistelee mietintöään ja perustuslakivaliokunta antaa lausuntonsa lokakuun loppuun mennessä. Lakien pitäisi olla hyväksyttävissä marraskuun loppuun mennessä. Tämä aikataulu on kriittinen, koska maakuntavaalit olisi saatava pidettyä toukokuun lopussa 2019 eurovaalien yhteydessä. Uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2021. Tällöin sosiaali- ja terveyspalvelujen, pelastustoimen ja kasvupalvelujen järjestämisvastuu siirtyisi maakunnille. Valinnanvapaus tulisi voimaan vaiheistettusti.

Ennen lakien hyväksymistä emme paikallisella tasolla pääse valmistelussa varsinaiseen toimeenpanovaiheeseen ja siksi joudumme nostamaan hieman jalkaa pois kaakulta. Pohjois-Pohjanmaalla ja Kuusamossa on tehty hyvää valmistelutyötä. Kuusamon kaupungin edustajia on sekä poliittisissa ohjausryhmissä että valmistelutoimieliimissä. Kaupungin edustajat ovat olleet aktiivisesti myös mukana maakunta- ja soteuudistuksen työryhmissä rakentamassa uutta maakuntamallia.

Tällä hetkellä haasteenamme onkin suunnitella, että miten käytämme ylimääräisen vuoden täysimääräisesti hyväksi. Lopulta marraskuulle ei ole pitkä aika ja varmuus etenemisestä saadaan virallisesti.

On myös selvää, että epävarmuus syö motivaatiota, aiheuttaa turhautumista ja väsymistä. Epävarmuuden sietokykyä koetellaan. Jokainen varmasti haluaa nähdä uudistustyön etenevän ja saavuttavan päämäärän.

Tietohallinto ja ICT-valmistelu

Kuusamon kaupunki on aktiivisesti osallistunut maakunta- ja soteuudistuksen ICT-muutosohjelman valmisteluun. Tietohallintojohtajan työajasta 60 % on suunnattu maakuntauudistuksen ICT-valmistelutehtäviin. Kuusamo on osallistunut maakunnan kattavan tietoliikenneverkon kilpailutuksen suunnitteluun.

Tietohallinnon ja ICT:n osalta jatkuvat palvelut ovat raportointikaudella toteutuneet suunnitellusti yhteistyössä käyttäjien, toimialojen ja palvelutuottaja yhteistyökumppaneiden kanssa yksittäisiä palvelupoikkeamia lukuun ottamatta. Lapit Oy:n ja kaupungin välisen uusitun IT -puitesopimuksen ja palvelusopimuksen mukaisiin käytäntöihin siirtyminen on edennyt suunnitellusti. EU tietosuojasetuksen 25.5.2018 alkaneen soveltamisen edellyttämien hallinnollisten ja tietoteknisten kehittämistoimenpiteiden toteutus on jatkunut rekisterinpitäjän velvollisuuksien ja rekisteröidyn oikeuksien toteuttamiseksi. Tietoturva- ja tietosuojapolitiikka on hyväksytty kaupunginhallituksessa kesäkuussa ja se on tullut voimaan 1.7.2018 alkaen.

Kaupunginvaltuuston tietoliikenneiltakoulun 26.3.2018 jatkotoimenpiteinä on käynnistetty nopeiden yhteyksien kehittämistarvetta koskevan kysely. Tietoliikenneinfrastruktuurin yhteisrakentamista edistävän kokonaissuunnitelman laadinta käynnissä digitaalisen infrastruktuurin yhteistyökumppaneiden kanssa (kaupunki, sähkönjakeluyhtiö, teleoperaattorit). Kansallinen digitaalisen infrastruktuurin strategiaan vuoteen 2025 annettiin lausunto kesäkuussa.

Tietohallinnon uudelleen organisointi Kuusamon kaupungin osalta linjataan maakunta- ja soteuudistuksen selvitysten valmistuttua.

Talous- ja henkilöstöhallinto

Maakunta- ja soteuudistuksen toteutuessa kunnat joutuvat muuttamaan toimintoja mm. tukipalvelujen osalta. Kaupungin keskushallinnossa on kevään aikana selvitetty kaupunginhallituksen linjauksen mukaisesti tukipalvelujen uudelleen organisointia talous- ja henkilöstöhallinnon osalta. Selvitystyön toteutti FCG Konsultointi Oy.

Toimeksianto koski Kuusamon talous- ja henkilöstöhallinnon uudelleen järjestämistä. Tavoitteena oli selvittää

- miten Kuusamon kaupungin talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut turvataan jatkossa
- miten valittu vaihtoehto vaikuttaa kaupungin talous- ja henkilöstöpalveluihin
- miten tarkasteltavat vaihtoehdot soveltuvat Kuusamon kaupungille

Talous- ja henkilöstöhallinnon organisoitumisen vaihtoehtojen selvittämisellä pyritään turvaamaan jatkossa erityisesti talous- ja henkilöstöhallinnon toiminta ja sen häiriötömyys sekä toisaalta varmistetaan, että talous- ja henkilöstöhallinnossa on riittävät resurssit toiminnan kehittämiseen.

Samalla toiminnan tehostumisen myötä tavoitellaan myös kustannussäästöjä pitkällä aikavälillä.

Työssä analysoitiin nyky- ja tavoitetilan vaikutuksia henkilöstöön, tietojärjestelmiin, kustannuksiin ja laatuun. Tämä selvitys sisältää näiden kriteerien valossa soveltuvimman ehdotuksen talous- ja henkilöstöhallinnon järjestämistavasta.

- Selvitys kattoi viisi eri vaihtoehtoa talous- ja henkilöstöhallinnon järjestämiseksi:
  1. Jatketaan tuotantoa omalla henkilöstöllä
  2. Ostetaan palvelu alueen inhouse -yhtiöltä
  3. Ostetaan palvelu muulta inhouse -yhtiöltä
  4. Ostetaan palvelu yksityiseltä yritykseltä
  5. Perustetaan oma alueellinen yhtiö (maakunnat/kunnat)
  6. Selvitys tehtiin tilanteessa, jossa maakunta- ja soteuudistuksen tilanne on epävarma. Tulokset kattavat näkymän sekä tilanteeseen että uudistus tapahtuu, kuten myös tilanteeseen että uudistusta ei tapahdu.

Selvitystyön potentiaalisimmiksi vaihtoehtoiksi talous- ja henkilöstöhallinnon uudelleen järjestämiseksi olivat 1) jatketaan tuotantoa omalla henkilöstöllä tai 2) ostetaan palvelu alueen inhouse -yhtiöltä (Monetra). Johtopäätökset voidaan jakaa kolmeen eri tarkastelunäkökohtaan:

1 Henkilöstö ja toimintatavat

- Omassa tuotannossa toimintatapoja tulisi uudistaa erittäin paljon.
- Mikäli palvelu siirtyisi Monetralle, henkilöstölle tulisi suuri muutos siirtyä uuden palveluntuottajan palvelukseen. Palveluntuottajan toimintatavat ja –konseptit otettaisiin käyttöön päivittäistä työtä tehtäessä.
- Sijais- ja varahenkilöjärjestelmä toimisi Monetran kautta hyvin.

2 Tietojärjestelmät

- Tietojärjestelmämuutos olisi toteutettava myös omissa tuotannossa. Tämä on haaste, hyviin järjestelmähankintoihin ja ylläpitoon tulee löytyä paljon osaaamista ja resurssia. Tietojärjestelmä uudistus on sitä kokoluokkaa, että se on hyvin vaativa. Tämän lisäksi käyttäjien tulee oppia käyttämään järjestelmiä täysipainoisesti.
- Monetran kautta uudet järjestelmät ovat valmiiksi hankittuna ja käyttöönotettavissa. Käyttäjien tulee oppia käyttämään niitä täysipainoisesti ja sen tukena ovat Monetran yhtenäiset toimintatavat.

3 Kustannukset

- Vuosittaiset kustannukset omalla tuotannolla (ml. modernit järjestelmät itse hankittuna) ja Monetran tuotannolla (ml. modernit järjestelmät osana Monetran palvelutuotantoa) ovat aluksi kokoluokaltaan saman suuruiset.
- Pidemmällä aikavälillä n. vuonna 2022 Monetran tuotanto tuotettaisiin Kuusamolle edullisemmin perustuen mm. siihen että Kuusamolta siirtyneet työntekijät tekevät joustavasti töitä myös muille kunnille hyvin konseptoiduilla toimintatavoilla.

Näiden eri tarkastelunäkökulmien valossa selvityksen yhteenvetona todetaan:

- Monetran tuotanto olisi paras vaihtoehto kustannusten kannalta pitkällä aikavälillä.
- Monetran tuotanto olisi hyvä ratkaisu myös välttämättömän tietojärjestelmä-uudistuksen toteuttamiseksi, uusien toimintatapojen käyttöönoton edistämiseksi sekä sijais-/varahenkilöjärjestelmän ja toiminnan kehittämisen turvaamiseksi.

Ateria -ja puhtaanapitopalvelut

Ateria – ja puhtaanapitopalveluissa on tehostettu kustannuslaskentaa mm. aterioiden hintojen tarkastelua ja sitä jatketaan vielä loppuvuosi. Tavoitteena on saada esim. koulukohtaiset aterianhinnat.

Keskuskeittiöllä on tarkasteltu ruoanvalmistusprosesseja työntutkimuksellisin keinoin.

Ateriapalveluissa on käynnistetty uuden Aromi-ohjelman käyttöönotto. Uuden ohjelman avulla saamme mm. ravintosisällöt ruokailijoiden näkösalille, jotka ovat lakisääteiset. Lisäksi pyrimme edelleen sydänmerkin saamiseksi suurimmalle osalle aterioistamme. Tavoite siirtyy toteutettavaksi 2019 vuodelle.

Lähiruoan ostamista on jatkettu edelleen ja mm. paikallista mustikkaa, vadelmaa ja viinimarjaa on saatu hyvin pakasteisiin.

Maakunta- ja soteuudistus tulee koskemaan myös ateria- ja puhtaanapitoa, jonka osalta alustaviin yhteistyötapaamisiin on osallistuttu.

Talousarvion toteuma ja ennuste 2018

Tasaisen kertymän mukainen toteutuma toisen vuosikolmanneksen lopussa on 66,7 %.

Toimintakatteen toteuma on toisen vuosikolmanneksen lopussa 50,8 %, joten toimintakate on 15,9 prosenttiyksikköä eli 619 135 euroa alle tasaisen kertymän elokuun lopussa.

Toimintatuottojen toteutuma on talousarvioon nähden 67,5 %, joten toimintatulototeuma on n. 1,0 prosenttiyksikköä eli 77 333 euroa yli tasaisen kertymän elokuun lopussa.

Tämän hetken tietojen perusteella ennustetaan, että toimintatuotot tulevat toteutumaan kokonaisuutena budjetin mukaisesti.

Toimintamenototeuma toisen vuosikolmanneksen lopussa 62,7 %, joka on 4,0 prosenttiyksikköä eli 538 784 euroa alle tasaisen kertymän elokuun lopussa.

Palvelujen ostot toteuma 63,6 % eli 3,1 prosenttiyksikköä alle tasaisen kertymän. .
Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteuma 66,4 % eli 0,3 prosenttiyksikköä alle tasaisen kertymän.

Henkilöstömenot 61,5 % eli 5,2 prosenttiyksikköä alle tasaisen kertymän.

Kulujen kertyminen ei ole kaikilta osin tasaista läpi vuoden, mutta tässä vaiheessa voidaan ennustaa koko vuoden talouden toteutuvan tarkalla taloudenpidolla talousarvion puitteissa.

Talouden toteutuma

	TA 2018 muut	Ennuste TP 2018	Kauden toteutuma 1.1.-31.8.2018	%:a TA:sta	Kauden toteutuma 1.1.-31.8.2017
Toimiala yhteensä					
Toimintamenot (ulkoiset)	12 016	12 016	7 450	62,0 %	7 037
Toimintamenot (sisäiset)	1 578	1 578	1 079	68,4 %	1 071
Toimintamenot (yhteensä)	13 595	13 594	8 529	62,7 %	8 109
Toimintatulot (ulkoiset)	833	833	477	57,2 %	442
Toimintatulot (sisäiset)	8 863	8 863	6 068	68,5 %	6 011
Valmistus omaan käyttöön		3	3		
Toimintatulot (yhteensä)	9 696	9 699	6 548	67,5 %	6 453
Toimintakate (tulkoinen)	-11 183	-11 180	-6 970	62,3 %	-6 595
Toimintakate (yhteensä)	-3 898	-3 895	-1 981	50,8 %	-1 656
Henkilöstömenot	5 090	5 090	3 128	61,5 %	2 889
Palvelujen ostot	5 919	5 919	3 762	63,6 %	3 707
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 359	1 359	903	66,4 %	807
Myyntitulot	9 677	9 677	6 484	67,0 %	6 431
Maksutulot					0

Perusturva

Toimialajohtajan katsaus

Perusturvan toimialalla on jatkettu Sote -linjausten mukaista palveluorganisaation ja toimintojen sisältöjen kehittämistä. Perusturvajohtaja on vuoden alusta lähtien tehnyt 50 %:n työaikaa maakuntavalmistelussa sote -projektipäällikkönä. Ikäihmisten palvelujen johtaja Satu Kangas on toiminut Koillismaan aluesimuloinnin valmisteluryhmän puheenjohtajana ja organisaation henkilökuntaa on osallistunut aktiivisesti maakuntavalmisteluun.

Toimialan talouden hallintaa ja toimintojen johtamista on kehitetty ja tuloksia on alkanut syntyä. Työhyvinvointi on parantunut ja talouden johtaminen on saatu paremmin hallintaan.

Terveyskeskuksen vuodeosastojen yhdistäminen ja siihen liittyvät muutostyöt alkavat olemaan loppusuoralla ja uudet tilat saadaan kokonaisuutena käyttöön lokakuulla. Päivystykselle uudet tilat valmistunevat suunnitellusti marraskuulla.

Talousarvion toteuma ja ennuste 2018

Toimintakatteen toteuma on toisen vuosikolmanneksen lopussa 65,2 % (ulkoisten osalta 65,0 % ja sisäisten osalta 67,0 %). Tasaisen kertymän mukaisesti toteuma olisi 66,7, joten tulos on elokuun lopussa 1,5 % -yksikköä eli noin 880 000 euroa alittunut.

Toimintatuottojen toteutuma on talousarvioon nähden 71,3 % (ulkoisten osalta 70,4 % ja sisäisten 196,8 %). Toimintatuotoissa on ylitystä kaikilla tulosalueilla. Euroissa ylitys on noin 440 000.

Henkilöstökulujen toteuma on 65,6 % eli 1,1 % -yksikön alitus.

Palvelujen ostot ovat 65,3 % eli 1,4 % -yksikön alitus.

- ulkoiset palvelujen ostot 64,9 % ja sisäiset 69,8 %

Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteuma on 79,0 % eli 12,3 % -yksikön ylitys.

- ulkoiset 79,0 % ja sisäiset 79,4 %

Avustusten toteuma on 63,6 % eli 3,1 % -yksikön alitus.

Vuokramenojen toteuma on 68,1 %, ylitystä 1,4 % -yksikköä.

- ulkoiset 75,5 % ja sisäiset 65,8 %

Henkilöstökulujen, palvelujen ostojen ja avustusten alitukset kattavat muiden kulujen ylitykset. Kokonaisuutena toimintakulujen toteuma on 66,1 % eli 0,6 % -yksikköä (hieman yli 400 000) alle tasaisen kertymän. Ulkoisten toimintakulujen toteuma on 65,9 % ja sisäisten osalta 67,9 %.

	ulkoiset	sisäiset	ulkoiset/sisäiset
Toimintakulut	-40.388.427€	-4.205.417€	-44.593.844€
	65,9 %	67,9 %	66,1 %
Toimintatuotot	6.721.355€	127.907€	6.849.262€
	70,4 %	196,8 %	71,3 %
Toimintakate	-33.667.072€	-4.077.510€	-37.744.582€
	65,0 %	66,5 %	65,2 %

Toisen vuosikolmanneksen toteuman mukaan arvioidaan, että perusturvan toimiala pysyy talousarviossa.

Talouden toteutuma

	mTA 2018	Ennuste TP 2018	Kauden toteutuma 1.1- 31.8.2018	%:a TA:sta	Kauden toteutuma 1.1- 31.8.2017
Ulkoinen /sisäinen (1 000 eur)					
Toimiala yhteensä					
Menot yht.	67 511	67 511	44 594	66,1 %	44 202
-siitä:					
Henkilöstömenot	22 031	22 031	14 443	65,6 %	14 389
Palvelujen ostot	36 593	36 593	24 091	65,8 %	24 048
Aine ja tavaraostot	2 617	2 617	2 067	79,0 %	1 826
-Tulot yht	9 607	9 607	6 849	71,3 %	6 704
-siitä:					
Myyntitulot	3 247	3 247	2 594	79,9 %	2 324
Maksutulot	5 064	5 064	3 396	67,1 %	3 296
=Netto	-57 904	-57 904	-37 745	65,2 %	-37 499
Terveyspalvelujen tulosalue					
Menot	36 178	36 178	23 976	66,3 %	23 840
-Tulot	4 529	4 529	3 024	66,8 %	3 146
=Netto	-31 650	-31 650	-20 952	66,2 %	-20 694
Ikäihmisten palvelujen tulosalue					
Menot	17 746	17 746	11 335	63,9 %	11 083
-Tulot	3 921	3 921	2 855	72,8 %	2 635
=Netto	-13 825	-13 825	-8 481	61,3 %	-8 448
Sosiaalipalvelujen tulosalue					
Menot	12 563	12 563	8 604	68,5 %	8 677
-Tulot	1 142	1 142	908	79,5 %	900
=Netto	-11 421	-11 421	-7 696	67,4 %	-7 777
Hallintopalvelujen tulosalue					
Menot	1 024	1 024	679	66,3 %	602
-Tulot	15	15	63	431,0 %	22
=Netto	-1 009	-1 009	-616	61,1 %	-581
PERUSTURVA YHT.					
Menot	67 511	67 511	44 594	66,1 %	44 202
-Tulot	9 607	9 607	6 849	71,3 %	6 704
=Netto	-57 904	-57 904	-37 745	65,2 %	-37 499

Keskeisimmät tunnusluvut

	TA 2018	Ennuste TP 2018	Kauden toteutuma 1.1-31.8.2018	%:a TA:sta	Kauden toteutuma 1.1-31.8.2017
Neuvolan asiakaskäynnit	16 000	16 000	9 478	59,2 %	
Kotipalvelun asiakkaat (lapsiperheet)	85	85	86	101,2 %	
Huostaanotettujen määrä	35	35	22	62,9 %	
Ikäihmisten kuntoutus:					
kuntoutusryhmäkäynnit	1 400	1 400	1 359	97,1 %	1 081
päiväkuntoutuskäynnit	1 400	1 400	941	67,2 %	993
Ikäihmisten terv.-ja hyvinv.t.					
75 v terveystapaamiset	105	105	30	28,6 %	41
85 v hyvinvointi kotikäynnit	103	103	44	42,7 %	28
omaishoitajien hv- ja terv.t	80	80	32	40,0 %	28
Yli 75 vuotiaiden asuminen					
kotona	92 %	92% /1678	91,8%/1682		91,8%/1661
tehostettu palveluasuminen 8%	8% /148	8%/148	8,2%/151		8,2%/ 148
Kotisairaalan kotikuntoutus	12000	12 000	8 482	70,7 %	7 748
Vuodeosastojen paikkaluku	45	45	38*	84,4 %	33*
Asiantunt. sh:lla käynnit	12000	20 000	14 952	124,6 %	16 589
Hammashuollon as.käynnit	17500	17 500	11 424	65,3 %	11 590
Röntgentutkimukset	18000	18 000	12 560	69,8 %	10 936
Yksilökäynnit fysioterapiassa	7500	8 000	5 945	79,3 %	6 189
Lautakunnan kokoukset	10	8	4	40,0 %	6
Käsitellyt asiat	100	100	47	47,0 %	60

*vuodeosastojen remontin vuoksi tilapäisesti alhaisempi

Kasvatus- ja sivistys

Toimialajohtajan katsaus

Lukuvuoden 2018 - 2019 aloitti Kuusamon perusopetuksessa yhteensä 1543 oppilasta, joka on kuusi oppilasta vähemmän kuin edellisenä lukuvuonna. Esiopetuksen aloitti 173 lasta. Kirkkokedon esiopetukseen jouduttiin perustamaan yksi uusi esiopetusryhmä. Nilon koulun alaisena jatkaa vielä kuluvan lukuvuoden aikuisille maahanmuuttajille tarkoitettu aikuisten perusopetus. Kuusamon lukiossa opintonsa aloitti 239 opiskelijaa, joka on kuusi opiskelijaa vähemmän kuin edellisenä lukuvuonna. Kainuun ammattiopiston Kuusamon toimipisteessä aloitti opintonsa 138 uutta opiskelijaa. Kaikkiaan Kainuun ammattiopiston Kuusamon toimipisteessä opiskelee 330 nuorta ja 36 aikuisopiskelijaa.

Yhteistyössä Kuusamo-opiston kanssa käynnistyy syksyn aikana seitsemän eri yliopistollista opintokokonaisuutta sekä perus- että aineopintoja. Kasvatus- ja sivistystoimi tukee kuusamolaisien opiskelijoiden avoimen korkeakoulun opintoja myös lukuvuonna 2018 - 2019.

Kajaanin ammattikorkeakoulu asettaa syksyn yhteisvalinnassa hakuun Kuusamossa vuoden 2019 alussa alkavan matkailua tukevan tradenomitutkintoon tähtäävän koulutuksen. Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa on sovittu, että seuraava sairaanhoitajakoulutus Kuusamossa käynnistyy syksyllä 2019.

Ammatillisen koulutuksen valtionrahoituksen leikkaaminen ja valtionrahoitusjärjestelmän muutokset näkyvät Kainuun ammattiopiston Kuusamon toimipaikan tulojen vähenemisenä. Tämä merkitsee sitä, että kaupunki joutuu myös kuluvana vuonna osallistumaan ammatillisen koulutuksen rahoitukseen.

Kasvatus- ja sivistystoimen järjestämänä ja ELY -keskuksen rahoittamana Kuusamossa toimii vielä kuluvan syksyn ajan yksi turvapaikan saaneiden pakolaisnuorten perheryhmäkoti ja yksi tukiasumisyksikkö. Palvelun tuottaa Ksak Oy.

Yksityisen varhaiskasvatustarjonnan lisääntymiseen liittyvä varhaiskasvatuksen palveluseteli on otettu käyttöön kuluvan syksyn aikana. Palveluseteliin liittyvä sääntökirja hyväksyttiin kasvatus- ja sivistyslautakunnassa toukokuussa. Uusi yksityinen hirsipäiväkoti valmistuu kuluvan vuoden aikana ja sen toiminta käynnistyy tulevan vuoden alussa. Varhaiskasvatuksen alimman maksuluokan tulorajan nosto lisäsi maksuttoman varhaiskasvatuksen määrää. Tämä näkyy varhaiskasvatuksen tuloissa, jotka ovat noin 50 000 euroa alhaisemmalla tasolla kuin vastaavan aikana viime vuonna. Varhaiskasvatuksen menot ovat myös kasvaneet. Parantunut työllisyys näkyy varhaiskasvatuksen kysynnän lisääntymisenä.

Kuusamon koululaitos on saanut OKM:n erikseen myöntämiä hankerahoja, joilla voidaan tukea ja kehittää koulujen toimintaa. Kuluvana vuonna hankerahoja on saatu yhteensä noin 128 000. Rahoilla tuetaan koulujen digitalisaation etenemistä lisäämällä ”digitutor” toimintaa, palkataan koulunkäynninohjaajia tukemaan opetuksen toteuttamista, järjestetään koulujen kerhotoimintaa ja lisätään koulujen liikunnanopetuksen mahdollisuuksia ja liikkuva koulu toimintaa.

Uusi jäähalli/monitoimihalli valmistuu kuluvan syksyn aikana. Jäähallin rakentamisen ja liikuntakeskuksen laajentamisen vuoksi ko. palvelut ovat olleet pois käytöstä kuluvan vuoden ajan. Tämän vuoksi liikuntakeskuksen kävijämäärät ovat kuluvan vuoden aikana laskeneet. Kuusamotalon kulttuuritarjontaa on kuluvan vuodenaikana lisätty. Tilaisuuksien lisääntyminen on lisännyt myös talon kävijämäärää. Tästä huolimatta kulttuuritoimen tulot eivät ole toteutuneet ennakoitusti. Edellä mainituista syistä koko kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen tulot ovat noin 100 000 euroa alhaisemmat kuin vastaavana aikana edellisenä vuonna. OKM myönsi 55 000 euron rahoituksen nuorisotoimelle kahden etsivän nuorisotyöntekijän palkkaukseen.

Elokuun lopun toteutuma osoittaa, että kasvatus- ja sivistystoimialan talousarvion toteutuma on hieman alle tasaisen kehityksen. Tulojen pieneneminen ja mm varhaiskasvatuksen kulujen kasvu aiheuttaa sen, että talousarvio on loppuvuoden osalta erittäin tiukka. Mittavaan ammatillisen koulutuksen rahoittamiseen ei kuluvan vuoden talousarviota riittä.

Toimintatuotot

Toimintatuotot tulevat toteutumaan budjetoitua suurempana.

Myyntituotot

Myyntituotot ovat ylemmällä tasolla edelliseen vuoteen verrattuna.

Maksutuotot

Maksutuotot ovat alemmalla tasolla edelliseen vuoteen verrattuna.

Tuet ja avustukset

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää vuosittain erillisiä harkinnanvaraisia avustuksia, joita kunnat voivat hakea eri tarkoituksiin. Avustusten myöntäminen ei ole budjetintekovaiheessa tiedossa, joten niitä ei ole voitu budjetoida. Kuusamon kaupunki on saanut uusia hankerahoja v. 2018 128 000e, jotka jaksottuvat useammalle vuodelle.

OKM myönsi vuonna 2018 55 000 euron rahoituksen nuorisotoimelle kahden etsivän nuorisotyöntekijän palkkaukseen ja Taiteen edistämiskeskus myönsi Kuusamo Nature Photo – tapahtumalle 25 000 avustuksen.

Hallintopalveluissa näkyy kahden perheryhmäkodin ja tukiasumisyksikön tulot ja menot. Vuodelle 2018 on budjetoitu vain yksi perheryhmäkoti. Perheryhmäkotien nettovaikutus toteutumassa on 0 euroa.

Toimintakulut

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut ovat n. 214 000 euroa korkeammalla tasolla vuoteen 2017 verrattuna. Tähän on vaikuttanut lisääntynyt päivähoitotarve ja sitä kautta uudet tilapäisryhmät.

Palvelujen ostot

Palvelujen ostot ovat viimevuotista korkeammalla tasolla. Palvelujen ostoissa näkyy kuten tuloissakin perheryhmäkoti ja tukiasumisyksikkö.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Toteutuvat budjetoidun mukaisesti.

Tämän hetken talousennusteen mukaan kasvatus- ja sivistystoimi tulee pysymään annetussa budjettiraamissa.

Talouden toteutuma

KASI yhteensä	TP 2017	TA 2018	TOT 8/2018	TOT-% 8/2018
Toimintamenot (ulkoiset)	15 733 104	24 397 000	16 209 155	66,4
Toimintamenot (sisäiset)	5 577 527	8 237 586	5 521 412	67,0
Toimintatulot (ulkoiset)	2 454 054	2 723 000	2 512 211	92,3
Toimintatulot (sisäiset)	95 702	171 200	122 769	71,7
Valmistus omaan käyttöön	380	0	0	
Toimintakate (ulkoinen)	-13 278 670	-21 674 000	-13 696 943	63,2
Toimintakate (yhteensä)	-18 760 494	-29 740 386	-19 095 586	64,2

Hallintopalvelut	TP 2017	TA 2018	TOT 8/2018	TOT-% 8/2018
Toimintamenot (ulkoiset)	2 116 771	3 124 637	2 287 169	73,2
Toimintamenot (sisäiset)	197 510	263 383	178 775	67,9
Toimintatulot (ulkoiset)	851 691	630 870	1 002 042	158,8
Toimintatulot (sisäiset)	2 125			
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintakate (ulkoinen)	-1 265 081	-2 493 767	-1 285 127	51,5
Toimintakate (yhteensä)	-1 460 465	-2 757 150	-1 463 902	53,1

Varhaiskasvatus	TP 2017	TA 2018	TOT 8/2018	TOT-% 8/2018
Toimintamenot (ulkoiset)	3 901 085	6 304 189	3 998 907	63,4
Toimintamenot (sisäiset)	964 821	1 458 362	1 006 760	69,0
Toimintatulot (ulkoiset)	474 481	693 865	402 172	58,0
Toimintatulot (sisäiset)	6 680	93 600	32 639	34,9
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintakate (ulkoinen)	-3 426 604	-5 610 324	-3 596 735	64,1
Toimintakate (yhteensä)	-4 384 745	-6 975 086	-4 570 857	65,5

Koulutuspalvelut	TP 2017	TA 2018	TOT 8/2018	TOT-% 8/2018
Toimintamenot (ulkoiset)	8 312 986	13 017 869	8 596 452	66,0
Toimintamenot (sisäiset)	3 344 763	5 035 216	3 347 977	66,5
Toimintatulot (ulkoiset)	679 036	869 168	761 579	87,6
Toimintatulot (sisäiset)	859	0	7 628	100,0
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintakate (ulkoinen)	-7 633 950	-12 148 701	-7 834 873	64,5
Toimintakate (yhteensä)	-10 977 854	-17 183 917	-11 175 221	65,0

Kulttuuri- ja vapaa-aika	TP 2017	TA 2018	TOT 8/2018	TOT-% 8/2018
Toimintamenot (ulkoiset)	1 402 262	1 950 305	1 326 626	68,0
Toimintamenot (sisäiset)	1 070 433	1 480 625	987 900	66,7
Toimintatulot (ulkoiset)	448 847	529 097	346 418	65,5
Toimintatulot (sisäiset)	86 038	77 600	82 502	106,3
Valmistus omaan käyttöön	380			
Toimintakate (ulkoinen)	-953 035	-1 421 208	-980 208	69,0
Toimintakate (yhteensä)	-1 937 429	-2 824 233	-1 885 606	66,8

Keskeisimmät tunnusluvut

	TA 2018	Ennuste TP 2018	Kauden toteutuma 1.1-31.8.2018	%:a TA:sta	Kauden toteutuma 1.1-30.8.2017
Kotihoidontuki ja yksityi- sen hoidontuki	1 200 000	1 200 000	459 277	38,3	696 306
Kotihoidon piirissä lapsia	250	220	163	65,2	210
Kunnallisen päivähoiton hoitopäivät	96 000	96 000	66 614	69,4	63 525
Perusk oppilasmäärä	1 522	1 522	1 543	101,4	1 529
Lukio oppilasmäärä	230	230	239	103,9	245
Kirjasto/lainoja/v	288 000	288 000	159 564	55,4	160 772
Kirjasto/lainoja/as.	18	18	10,5	58,1	10
Kirjaston tilaisuudet/v	30	30	52	173,3	36
Kultt.til. kävijöitä/v	46 000	46 000	38 160	83,0	38 129
Kultt.tilaisuudet kpl	350	350	406	116,0	399
Liik.keskus kävijät/v	185 000	185 000	119 380	64,5	155 269
Liik.keskus kävijät/as	11,6	11,6	7,8	67,4	10
Nuorisopalv. kävijät	12 000	12000	8311	69,3	9733

*) Kuusamotalon ja kulttuuritoimen tilaisuudet ja kävijät

Yhdyskuntatekniikka

Toimialajohtajan katsaus

Talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja painopisteiden osalta on edetty lähes suunnitellusti. Toimiala alittaa sitovan raaminsa n 8 %, johtuen mm siitä ettei myönnettyjä lisämäärärahoja ehditä käyttämään täysimääräisesti ja niihin liittyvä ostopalveluiden ennakoitu kustannusvaikutus puolittui kilpailutusvaiheessa..

Yhdyskuntatekniikan lautakunnan saamiset ovat yhteismäärältään 69 002 euroa. Kokonaisuutena luottotappioriskin alaisten saatavien yhteismäärä on pienentynyt murtoosiin edellisvuodesta, jolloin se oli 536 562 €.

Yritystilojen vuokrausaste on edelleen lähes 100 %. Maakuntaudistukseen liittyen on tehty edelleen erilaisia selvityksiä tiloista ja henkilöstöstä.

Investointiohjelmaa on toteutettu suunnitellusti valtuuston hyväksymän talousarvion puitteissa. Monitoimihallin (jäähalli ja liikuntahallin laajennus) rakentaminen on jatkunut ja sen vastaanotto on suunniteltu pidettävän lokakuun lopussa. Terveyskeskuksen vuodeosaston- ja päivystystilojen muutostyöt ovat jatkuneet, vuodeosaston käyttöönotto on lokakuussa ja päivystys valmistuu suunnitelman mukaisesti vuoden vaihteessa. Nilon koulun peruskorjaus etenee suunnitellusti sekä sisäpuolisilla korjaustöillä että vesikattotöiden osalta. Kitkantien peruskorjauksen tiesuunnitelmasta on annettu lausunto ja tiesuunnitelman edellyttämät kaavamutokset on käsitelty elokuun lautakunnassa. Ely on vienyt hankkeen Liikenneviraston hyväksymismenettelyyn. Valmistelu jatkuu rahoitushakemuksen ja rakennussuunnittelun laadinnalla, yhteistyössä ELY:n kanssa.

Askeleen toimintojen uudelleenjärjestelemisen kannalta haaste on ollut se, että sote- ja maakuntaudistukseen liittyviä lakiesityksiä ei ole vielä hyväksytty. Tästä syystä pitkälle menevien muutosten tekemistä on lykätty ensi vuodelle teetetyn asiantuntijaselvityksen suositusten pohjalta. Uusia työsuhteita on syntynyt alkuvuoden aikana 115 ja kaikkiaan asiakkaista on palkkatyössä vuoden 2018 aikana ollut 174 henkilöä. Kasvua edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan on 6,7 %. Yli puolet (62 %) heistä on työllistynyt yrityksiin ja yhdistyksiin, ja loput kaupungin eri yksiköihin.

Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden ja tehtyjen työtoimintapäivien määrä on vähentynyt, vaikka vuoden alussa voimaan on tullut aktiivimalli. Muutokseen liittyy parantunut työllisyystilanne. Työtoimintaan on osallistunut alkuvuoden aikana 263 henkilöä ja työtoimintapäiviä on kertynyt 13602. Työmarkkinatuen kuntaosuuksia on maksettu edellisvuoteen verrattuna noin 26 % (98 000 euroa) vähemmän.

Maankäytön tulosityksikössä on käynnistetty uudelleen kaavasunnittelijan rekrytointi oman tuotannon vahvistamiseksi. Kiinteistöveroselvitys on käynnistymässä. Maankäytön tulosityksikössä on aktiivisesti eri vaiheissa vireillä osissa toteutettava Rukan asemakaavan päivitys ja Kirkonkylän ajantasakaavan ehdotuksen laatiminen mukaan lukien 9 asemakaavan muutoshanketta, joista 2 on edennyt jo hyväksymisvaiheeseen. Vireillä on 6 ranta-asemakaavaa. Rakennustarkastaja on tehnyt 8 poikkeamis päätöstä ja 11 suunnittelutarveratkaisua. Näiden käsittely on myös siirretty sähköiseen Lupapiste.fi järjestelmään.

Rakennuslupien määrä on raportointijaksolla noin 2 % pienempi edellisvuoteen verrattuna. Rakennusten kerrosala 7 % suurempi ja tilavuus 15 % pienempi kuin vastaava-

na jaksona viime vuonna. Rakennusjärjestys hyväksyttiin valtuustossa ja se sai lainvoiman helmikuulla.

Ympäristö- tulosalueella Eläinlääkintähuollon puolella on järjestelty Taivalkosken eläinlääkäritilojen siirtoa. Taivalkosken toimipisteeseen siirtyi eläinlääkäriin virkaan eläinlääkäri Posion toimipisteestä ja avoimeksi jääneeseen virkaan valittiin uusi eläinlääkäri. Maakuntahallintouudistukseen valmistautuminen ympäristö- tulosalueen osalta on merkinnyt käytännössä työpajoihin ja kokouksiin osallistumista sekä Pohjois-Pohjanmaan että Lapin maakuntien alueilla.

Eriytettyjen yksiköiden (pysäköintilaitos, maankäyttösopimusyksikkö ja jäteasema) toiminta ja talous etenee ennakkoidusti.

Henkilöstö on osallistunut koulutuksiin (oppisopimuskoulutus, lyhytkurssit) tarpeen mukaan, ja panostuksia kouluttautumiseen jatketaan. Henkilöstö on osallistunut myös asianhallinnan sekä talous- ja henkilöstöhallinnon prosessien kehitysohjelmaan. Toimialalla on vakinaistettu 11 työsuhdetta, eläköityneitä 4 henkilöä ja 1 hlö on irtisanoutunut. Sairauspoissaolojen määrä (1094 kpv) on laskenut 7 % (79 kpv) edellisvuoteen verrattuna.

Painopistealueiden toteutuminen

1. Toimialan kehittämissuunnitelman välitilinpäätös ja jatkotoimenpiteet:
  - jäteaseman eriytetyn yksikön toiminnan käynnistäminen 1.1.2018 ja kehittämisen:
    - toiminta on käynnistynyt suunnitellusti, jätehuollon kehittämiseksi selvitetään eri vaihtoehtoisia ratkaisuja mm. Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan kanssa
  - Askeleen uudelleen organisointi ja palveluiden kehittämissuunnitelman valmistelu toimielinkäsittelyyn:
    - toiminnot kuvattu, muutosesityksen valmistelu lykätty vuoteen 2019
  - toimialan kehittämissuunnitelman päivittäminen:
    - työ on aloitettu

2. Yleiskaava ohjeena alemman asteen kaavoissa ja elinkeino- ja maankäyttötarpeiden edistäjänä
  - Bioteollisuusalueen kaavaluonnos nähtäville:
    - Teollisuusalueen osayleiskaavaa varten on selvitykset laadittu. Selvitetään layoutia ja liikennejärjestelyjä.
  - Ydinkeskustan kehittäminen;
Kitkantien peruskorjauksen rahoitussuunnitelma- ja hakemus tekeminen:
    - Kitkantien peruskorjauksen tiesuunnitelma on valmistunut. Suunnitelma on ollut nähtävillä ja kaupunki on antanut lausunnon tiesuunnitelmasta. Rahoitussuunnitelman ja -hakemuksen laatiminen yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa loppuvuoden aikana.

3. Investointiohjelman toteuttaminen: toteutuma-aste 40,9 %

Talouden toteutuma

(1 000 eur)	TA 2018	Ennuste TP 2018	Kauden toteutuma 1.1-31.8.2018	%:a TA:sta	Kauden toteutuma 1.1-31.8.2017
Toimiala yhteensä					
Menot yht.	18 867	20 301	12 960	68,7 %	12 823
-siitä:					
Henkilöstömenot	6 414	7 020	4 552	71,0 %	4 187
Palvelujen ostot	7 967	8 750	5 642	70,8 %	5 623
Aine ja tavaraostot	1 824	1 971	1 166	63,9 %	1 233
-Tulot yht	16 188	17 820	11 389	70,4 %	11 325
-siitä:					
Myyntitulot	1 549	2 700	1 587	102,5 %	1 593
Maksutulot	506	600	397	78,5 %	431
=Netto	-2 679	-2 481	-1 571	58,6 %	-1 498
Hallinto ja talous					
Menot	4 066	3 881	2 517	61,9 %	2 541
-Tulot	974	960	416	42,7 %	451
=Netto	-3 092	-2 921	-2 101	67,9 %	-2 090
Maankäyttö ja rakennusvalvonta					
Menot	1 110	900	550	49,5 %	591
-Tulot	421	480	361	85,7 %	377
=Netto	-689	-420	-189	27,4 %	-214
Ympäristö					
Menot	1 395	1 470	955	68,5 %	921
-Tulot	601	630	396	65,9 %	423
=Netto	-794	-840	-559	70,4 %	-498
Tekniset palvelut					
Menot	12 296	14 050	8 937	72,7 %	8 769
-Tulot	14 191	15 750	10 215	72,0 %	10 075
=Netto	1 895	1 700	1 278	67,4 %	1 306

Laskennallisesti eriytetyt yksiköt

	TA 2018	Ennuste TP 2018	Kauden toteutuma 1.1-31.8.2018	% :a TA:sta	Kauden toteutuma 1.1-31.8.2017
Maankäyttösopimusyksikkö					
Menot	85	85	0	0,0 %	0
-Tulot	100	100	16	16,0 %	16
=Netto	15	15	16	106,7 %	16
Rukan pysäköintilaitos					
Menot	100	110	60	60,0 %	76
-Tulot	670	620	432	64,5 %	401
=Netto	570	510	372	65,3 %	325
Kuusamon jäteasemalaitos					
Menot	1 287	1 420	764	59,4 %	820
-Tulot	1 257	1 420	1 025	81,5 %	840
=Netto	-30	0	261	-870,0 %	20

Eriytettyjen yksiköiden tuloslaskelma ja tase esitetty erikseen, jossa mukana mm poistot.

Keskeisimmät tunnusluvut

	TA 2018	Ennuste TP 2018	Kauden toteutuma 1.1-31.8.2018	% :a TA:sta	Kauden toteutuma 1.1-31.8.2017
Tarkastukset	700	700	449	64,1 %	554
Rakennusten					
lämmin tilavuus (m3)	527700	527700	523500	99,2 %	525000
kylmä tilavuus (m3)	103900	103900	73900	71,1 %	73600
Huoneistoneliöt (htm2)	141 600	141 600	137100	96,8 %	137900
Valm./ostetut/laaj.rak (htm2)	4600	4600	0	0,0 %	330
Poistetut rakennukset (htm2)	900	3500	500	55,6 %	3053
Toimintamenot €/asukas	1173	1173	849	72,4 %	870

* Huom. Toimintamenot €/asukas perustuu vain Kuusamon väkilukuun, vaikka yhteistoiminta-alueen toimintamenot koskevat myös Taivalkoskea ja Posiota

Laskennallisesti eriytettyjen yksiköiden tuloslaskelmat ja taseet

Maankäyttösopimusyksikkö

Tuloslaskelma

	TA 2018	1.1.-31.8.2018	Tot %	1.1.-31.8.2017
Liikevaihto				
Ulkoiset myyntitulot	100 000	15 611	15,6	15 528
Liiketoiminnan muut tuotot				
Materiaalit ja palvelut				
Palvelujen ostot	-79 200	0	0,0	0
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-4 700	0	0,0	0
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-800	0	0,0	0
Muut henkilösivukulut	-300	0	0,0	0
Liikelylijäämä (-alijäämä)	15 000	15 611	104,1	15 528
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	0	0		0
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	15 000	15 611	104,1	15 528
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	15 000	15 611	104,1	15 528
Tilikauden ylijäämä	15 000	15 611	104,1	15 528

Tase

VASTAAVAA	TA 2018	31.8.2018	VASTATTAVAA	TA 2018	31.8.2018
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineelliset hyödykkeet			Jäännöspääoma	147 488	147 488
Maa- ja vesialueet	131 663	132 594	Edellisten vuosien ylijäämä	1 445 813	1 445 813
Ennakomaksut ja keskeneräiset	0	44 145	Tilikauden ylijäämä/alijäämä	15 000	15 611
VAIHTUVAT VASTAAVAT			VIERAS PÄÄOMA		
Vaihto-omaisuus			Pitkäaikainen		
Muu vaihto-omaisuus	54 852	54 852	Saadut ennakot	1 115 684	6 529 937
Saamiset				<u>2 723 985</u>	<u>8 138 849</u>
Pitkäaikaiset saamiset					
Muut saamiset	254 900	5 074 598			
Lyhytaikaiset saamiset					
Muut saamiset	0	1 426			
	<u>441 415</u>	<u>5 307 616</u>			
Laskennalliset rahavarat	<u>2 282 569</u>	<u>2 831 233</u>			
	<u>2 723 985</u>	<u>8 138 849</u>			

Vuoden 2018 uudet maankäyttösopimukset: Metsähallitus 4 380 000 euroa, Rukakeskus Oy 60 000 euroa ja Koillismaan Osuuskauppa 349 098 euroa.

Rukan pysäköintilaitos

Tuloslaskelma

	TA 2018	1.1.-31.8.2018	Tot %	1.1.-31.8.2017
Liikevaihto				
Ulkoiset myyntitulot	670 000	432 331	64,5	400 859
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-46 500	-21 895	47,1	-24 493
Palvelujen ostot				
Muiden palvelujen ostot	-38 800	-37 980	97,9	-50 833
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-12 000	0	0,0	0
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-800	0	0,0	0
Muut henkilösivukulut	-1 900	0	0,0	0
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-177 531	-118 182	66,6	-118 258
Liikeylijäämä (-alijäämä)	392 469	254 275	64,8	207 275
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkokulut	-136 687	-91 641	67,0	-101 716
Muut rahoituskulut	-2 200	-2 092	95,1	-1 475
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	253 582	160 542	63,3	104 083
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	253 582	160 542	63,3	104 083
Tilikauden ylijäämä	253 582	160 542	63,3	104 083

Tase

VASTAAVAA	TA 2018	31.8.2018	VASTATTAVAA	TA 2018	31.8.2018
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineelliset hyödykkeet			Jäännöspääoma	1 110 553	1 097 335
Maa- ja vesialueet	2 425 000	2 425 000	Arvonkorotusrahasto	2 425 000	2 425 000
Rakennukset	5 814 725	5 874 218	Edellisten vuosien ylijäämä (alijäämä)	15 650	27 904
Osakkeet ja osuudet	556	556	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	253 582	160 542
Muut saamiset	50 846	50 846	VIERAS PÄÄOMA		
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Pitkäaikainen		
Saamiset			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 765 375	1 896 145
Lyhytaikaiset saamiset			Lainat julkisyhteisöiltä		
Myyntisaamiset			Sisäinen laina kaupungilta/rahoitusosuus	2 588 026	2 657 323
Rahat ja pankkisaamiset			Lyhytaikainen		
Pysäköintilaitoksen kassatili	700	700	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	130 770	65 385
	8 291 826	8 351 320	Ostovelat	0	2 301
			Muut velat	0	333
			Siirtovelat	2 871	19 051
				8 291 826	8 351 320

Tilikauden ylijäämän lisäys 31.8.2017 verrattuna +56 000 euroa. Tulojen lisäys: pysäköintimaksut 5 000 euroa, avustukset valtiolta 2 000 euroa, vuokratulot 24 000 euroa. Menojen vähennys: palvelujen ostot 13 000 euroa, aineet ja tarvikkeet 3 000 euroa ja rahoituskulut 9 000 euroa.

Kuusamon Jäteasema

Tuloslaskelma

	TA 2018	1.1.-31.8.2018	Tot %
Liikevaihto	1 256 800	1 008 865	80,3
Valmistus omaan käyttöön	0	15 926	
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-17 550	-16 610	94,6
Palvelujen ostot	-937 437	-669 102	71,4
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-115 900	-76 816	66,3
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-20 500	-13 543	66,1
Muut henkilösivukulut	-4 900	-2 948	60,2
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-80 150	-60 098	75,0
Liiketoiminnan muut kulut	-190 950	15 065	-7,9
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-110 587	200 740	-181,5
Rahoitustuotot ja -kulut			
Muut rahoituskulut	-500	-127	25,3
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-111 087	200 613	-180,6
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-111 087	200 613	-180,6
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-111 087	200 613	-180,6

Tuloslaskelman ”Liiketoiminnan muut kulut” sisältää v.2016 jäteveron palautusta 49 980 euroa, saldo +15 065 euroa.

Tase

VASTAAVAA	TA 2018	31.8.2018	VASTATTAVAA	TA 2018	31.8.2018
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineelliset hyödykkeet			Jäännöspääoma	507 068	520 747
Maa- ja vesialueet	95 951	95 951	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-111 087	200 613
Rakennukset	114 083	209 129	PAKOLLISET VARAUKSET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	651 884	676 028	Muut pakolliset varaukset	565 000	508 000
VAIHTUVAT VASTAAVAT			VIERAS PÄÄOMA		
Saamiset			Lyhytaikainen		
Pitkäaikaiset saamiset			Ostovelat	170 000	95 577
Sisäinen saaminen kaupungilta	9 063	0	Muut velat	40 000	55 259
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	300 000	397 809			
Muut saamiset	0	0			
Rahat ja pankkisaamiset					
Kaatopaikan kassatili	0	1 279			
	1 170 981	1 380 196			

Investointien toteutuminen

INVESTOINNIT

(1000 EUROA)

	Kustannus-arvio (sis.alv)	TA 2018 muutettu	Toteutuma 1.1.-31.8.2018	% TA:sta	Ennuste TP 2018
--	------------------------------	---------------------	-----------------------------	----------	--------------------

1. IRTAIMISTOHANKINNAT

Keskushallinto

Menot	347	150	60	40,3	150
Tulot			0		
Nettomeno	347	150	60	40,3	150

2018-2021 Ateria- ja puhtaanapitopalvelut, koneiden uusintaa
Keskushallinnon ohjelmistohankintoja
Valtuustosalin irtaimistoa

Perusturva

Menot	248	50	44	88,2	50
Tulot					
Nettomeno	248	50	44	88,2	50

2018-2019 Kiireellisiä tutkimus- ja hoitolaiteiden uusimisia sekä apuvälineiden hankintoja

Kasvatus- ja sivistys

Menot	967	380	36	9,5	380
Tulot	40	40	0		40
Nettomeno	927	340	36	10,6	340

Kalusto- ja laitehankintoja
2018 Jää/monitoimihallin irtaimistohankinnat, OKM:n avustus
2018 Kuusamotalon av-tekniikan osauudistaminen

Yhdyskuntatekniiikka

Menot	273	80	70	87,1	80
Tulot					
Nettomeno	273	80	70	87,1	80

2018-2020 Yhdyskuntatekniikan kalusto-, kone- ja laitehankinnat
Pihojen ja yl. alueiden, reitistöjen sekä rakentamisen kunnossapitokaluston hankinta

1. IRTAIMISTO YHTEENSÄ

Menot	1 835	660	210	31,9	660
Tulot	40	40	0		40
Nettomeno	1 795	620	210	33,9	620

Kustannus-arvio (sis.alv)	TA 2018 muutettu	Toteutuma 1.1.-31.8.2018	% TA:sta	Ennuste TP 2018
------------------------------	---------------------	-----------------------------	----------	--------------------

2. PERUSTEHTÄMIN LIITTYVÄT INVESTOINNIT

2.1. PERUSKORJAUS

Terveyskeskuksen tilojen muutokset ja saneeraukset

Menot	4 534	2 550	1 238	48,6	2 550
Tulot					
Nettomeno	4 534	2 550	1 238	48,6	2 550

2018-2019 Osasto 1 toiseen kerrokseen, muutostyöt + peruskorjaus

Päivystys I-kerroksen (ent.osasto 1) tiloihin, neuvolatoimintojen siirto

Terv.keskuksen tilojen ja pihan järjestelyt

Kaupungintalon peruskorjaus

Menot	1 598	400	50	12,6	250
Tulot					
Nettomeno	1 598	400	50	12,6	250

2018 Peruskorjaustöiden jatkaminen, m.m. tilojen akustointi, ikkunoiden vaihto

2019 Peruskorjauksen jatkaminen

Porkkatörmän palvelukeskus

Menot	692	100	64	63,9	100
Tulot					
Nettomeno	692	100	64	63,9	100

2017-2019 Sprinklaus ja valaistus, pihajärjestelyt (pysäköinti), varavoima, ilmanvaihto

Rukan koulu

Menot	347	200	1	0,5	150
Tulot					
Nettomeno	347	200	1	0,5	150

2018 Liikuntasalin lattian ja ilmanvaihdon peruskorjaus

Nilon koulun peruskorjaus ja laajennus

Menot	2 108	700	617	88,1	700
Tulot					
Nettomeno	2 108	700	617	88,1	700

2018 Vuonna 2017

2019- Laajennuksen kokonaisuunnittelu (keittiö, koulutilat, asuntolasiiven paikalle)

Kustannus-arvio (sis.alv)	TA 2018muutettu	Toteutuma 1.1.-31.8.2018	% TA:sta	Ennuste TP 2018
------------------------------	--------------------	-----------------------------	----------	--------------------

Torangin koulun peruskorjaus

Menot	413			
Tulot	50			
Nettomeno	363		0	0

2019-2020 Piha-alueen muutokset (lähiliikuntapaikka, AVI:n avustusmahdollisuus),
koulun tilamuutokset mm.auditorian peruskorjaus

Päiväkotien ja koulujen piha-alueiden ja leikkivälineiden peruskorjauksia

Menot	124		0	0,0	0
Tulot					
Nettomeno	124		0	0,0	0

2019-2020 Koulujen ja päiväkotien pihojen peruskorjaus

Valmiussuunnitteluun liittyvät työt

Menot	825	150	2	1,0	50
Tulot					
Nettomeno	825	150	2	1,0	50

2018-2021 Varajärjestelmien ja niiden kattavuuksien selvitys, suunnitelmien laadinta ja toteuttan
(mm. ammattiopisto 2018 ja kaup.talo)

Vesikattojen peruskorjaukset

Menot	1 075	300	139	46,3	300
Tulot	40	40	0		40
Nettomeno	1 035	260	139	53,4	260

2018 Kattojen peruskorjaukset tehdyn suunnitelman mukaan

Kiinteistöjen peruskorjaus + takuuajan työt

Menot	2 480	400	151	37,8	400
Tulot					
Nettomeno	2 480	400	151	37,8	400

2017-2021 Tilahankkeiden mto mukaisesti yhdyskuntatekniikan lautakunta päättää vuosittain toteutettavat kohteet toimialajohtajien kanssa käytyjen neuvottelujen perusteella
Pienet korjaus/muutostarpeet, lakimuutosten aiheuttamat korjaus/muutostarpeet
Energiaselvitykset, katselmoinnit, turvajärjestelmät, LVIA-työt
Pienet vesikattokorjaukset, sisäverkkojen muutokset, lukitukset, turvallisuus

2.1. PERUSTEHTÄVIIN LIITTYVÄT INVESTOINNIT, PERUSKORJAUS

Menot	14 195	4 800	2 262	47,1	4 500
Tulot	90	40	0		40
Nettomeno	14 105	4 760	2 262	47,5	4 460

Kustannus-arvio (sis.alv)	TA 2018muutettu	Toteutuma 1.1.-31.8.2018	% TA:sta	Ennuste TP 2018
------------------------------	--------------------	-----------------------------	----------	--------------------

2.2. UUDISRAKENTAMINEN

2.2. PERUSTEHTÄVIIN LIITTYVÄT INVESTOINNIT, UUDISRAKENTAMINEN

Ruijanmutkan ryhmäkodin laajennus

Menot	1 500	3	0,2	500
Tulot	0	0		
Nettomeno	1 500	3	0,2	500

Vuonna 2018 Ruijanmutkan 16-paikkaisen ryhmäkodin suunnittelu ja toteutus tehdään kokonaisurakkana, josta tehdään erillinen rahoituspäätös hankkeen kustannusten selvityä.

2. PERUSTEHTÄVIIN LIITTYVÄT INVESTOINNIT

Menot	14 195	6 300	2 265	35,9	5 000
Tulot	90	40	0		40
Nettomeno	14 105	6 260	2 265	36,2	4 960

3. KULTTUURIIN JA VAPAA-AIKAAN LIITTYVÄT INVESTOINNIT

Liikuntakeskuksen peruskorjaus ja muutostyöt

Menot	260	200	178	88,9	200
Tulot	30	30			30
Nettomeno	230	170	178	104,5	170

2017-2018 Kantavien rakenteiden peruskorjaus (monitoimihallin yhteydessä, OKM:n avustus)

Liikuntakeskuksen laajennus, jäähallin rakentaminen (monitoimihalli)

Menot	8 718	4 180	2 073	49,6	4 180
Tulot	795	525	450		525
Nettomeno	7 923	3 655	1 623	44,4	3 655

2018 Liikuntakeskuksen laajennuksen ja jäähallin rakentamisen loppuun saattaminen
Tontin liikennejärjestelyt

Kuusamotalon kunnostustyöt

Menot	620	100	43	43,2	100
Tulot					
Nettomeno	620	100	43	43,2	100

2018-2020 Kunnostustöiden jatkaminen (mm. ulko-ovien uusiminen ja julkisivu)

Stadium Ruka valmennuskeskus

Menot	62	50	1	1,7	50
Tulot					
Nettomeno	62	50	1	1,7	50

2018 Hankesuunnitelman laatiminen

Kustannus-arvio (sis.alv)	TA 2018 muutettu	Toteutuma 1.1.-31.8.2018	% TA:sta	Ennuste TP 2018
------------------------------	---------------------	-----------------------------	----------	--------------------

3. KULTTUURIIN JA VAPAA-AIKAAN LIITTYVÄT INVESTOINNIT

Menot	9 661	4 530	2 295	50,7	4 530
Tulot	825	555	450	81,1	555
Nettomeno	8 836	3 975	1 845	46,4	3 975

4. ELINVOIMAINVESTOINNIT

4.1. MATKAILUINVESTOINNIT

Rukan kaupunkiympäristön kehittäminen

Menot	6 000	500	23	4,7	150
Tulot	6 000	500		0,0	0
Nettomeno		0	23	100,0	150

2018-2020 Maankäyttösopimusten mukaiset toteuttamiset
Kaltiolampi
Peurakaltionlammen toteuttamisen suunnittelu
Rukan Master Plan 3 toteuttaminen

Keskustan kaupunkiympäristön kehittäminen

Menot	310	50	21	41,5	50
Tulot	310	50			50
Nettomeno	0	0	21	0,0	0

Keskustan kehittäminen

4.1. MATKAILUINVESTOINNIT, YHTEENSÄ

Menot	6 310	550	44	8,0	200
Tulot	6 310	550	0	0,0	50
Nettomeno	0	0	44	0,0	150

4.2. TEOLLISUUSINVESTOINNIT

Omaisuuksien hankinta

Menot	1 488	100	109	108,9	130
Tulot	3		0	100,0	0
Nettomeno	1 485	100	109	108,9	130

Maanhankinta

4.2. TEOLLISUUSINVESTOINNIT YHTEENSÄ

Menot	1 488	100	109	108,9	130
Tulot	3	0	0	100,0	0
Nettomeno	1 485	100	109	108,9	130

4. ELINVOIMAINVESTOINNIT YHTEENSÄ

Menot	7 798	650	153	23,5	330
Tulot	6 313	550	0	0,0	50
Nettomeno	1 485	100	153	153,1	280

Kustannus-arvio (sis.alv)	TA 2018 muutettu	Toteutuma 1.1.-31.8.2018	% TA:sta	Ennuste TP 2018
------------------------------	---------------------	-----------------------------	----------	--------------------

5. MUUT INVESTOINNIT

5.1. PERUSINFRASTRUKTUURI

Viherrakentaminen

Menot	198	30	21	69,5	30
Tulot					
Nettomeno	198	30	21	69,5	30

Liikenneväylät ja -alueet sekä yhteishankkeet

Menot	1 984	500	263	52,6	500
Tulot	9				0
Nettomeno	1 975	500	263	52,6	500

Kaavateiden rakentamista ja peruskorjausta tehdyn kantavuustutkimussuunn.
mukaisesti sekä yl.alueiden, tievalaistuksen, kohdeviitoituksen ym. rakentamista.
Liikenneturvallisuushankkeet
Mm. Porkkatien/Juomuspolun perusparantamisen aloittaminen

Reitistöt ja ulkoliikuntapaikat

Menot	1 364	485	171	35,3	400
Tulot	30	30		100,0	0
Nettomeno	1 334	455	171	37,6	400

Reitistöjen ja ulkoliikuntapaikojen kunnostaminen
2018 Skeittipuiston (betoniparkki) toteuttaminen (mahd.AVI:n avustus)

Kitkantie - Ouluntaival peruskorjaus

Menot	2 387	50	36	71,5	50
Tulot					
Nettomeno	2 387	50	36	71,5	50

2016-2018 Suunnittelu

2019-2020 Toteuttaminen, kokonaiskustannus 3 400 000 euroa, josta 50% kaupungin osuutta
Yhdyskulman torialueen toteuttaminen

Järvenpään alikulku

Menot	868				
Tulot					
Nettomeno	868		0		0

Yksityistiet

Menot	2 480	500	103	20,5	240
Tulot	1 000	250		0,0	30
Nettomeno	1 480	250	103	41,0	210

Yksityisteiden peruskorjaukset ja siltojen parantaminen hyväks.suunn.mukaan,
edellyttää valtionavun saamista (ELY). Myös teille tarvittavan kiviaineksen hankinta.

	Kustannus-arvio (sis.alv)	TA 2018 muutettu	Toteutuma 1.1.-31.8.2018	% TA:sta	Ennuste TP 2018
--	------------------------------	---------------------	-----------------------------	----------	--------------------

5.1. PERUSINFRASTRUKTUURI

Menot	9 281	1 565	593	37,9	1 220
Tulot	1 039	280	0	0,0	30
Nettomeno	8 242	1 285	593	46,2	1 190

5.2. MUUT HANKKEET

Menot					
Tulot					
Nettomeno			0		0

5. MUUT INVESTOINNIT

Menot	9 281	1 565	593	37,9	1 220
Tulot	1 039	280	0	0,0	30
Nettomeno	8 242	1 285	593	46,2	1 190

6. KÄYTTÖMAISUUDEN MYYNTI

Menot			46	0,0	0
Tulot	270	200	184	92,2	200
Nettomeno	-270	-200	-138	69,2	-200

RAHOITUSVAIKUTTEISET INVESTOINNIT YHTEENSÄ

Menot	42 771	13 705	5 563	40,6	11 740
Tulot	8 577	1 665	634	38,1	915
Nettomeno	34 194	12 040	4 928	40,9	10 825

Tytäryhtiöt

Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalot

Toimitusjohtajan katsaus

Tulopuolella tyhjiin asuntojen ja alennettujen vuokrien aiheuttamat tulonmenetykset seurantajaksolla ovat yhteensä 521 200 €. Tulonmenetykset edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna olivat n. 19 200 € suuremmat.

Kesäkuun alusta sopimusvuokria ei enää uusiin vuokrasopimuksiin käytetä. Sopimusvuokrien käytöstä luovutaan 28.2.2019 mennessä myös voimassa olevien sopimusvuokrien osalta.

Vuokrasaamiset ovat vuoden vaihteesta lukien kasvaneet nettomääräisesti n. 38 059 €.

Tulonmenetysten ennakoidaan koko vuoden osalta lisääntyvän edelliseen vuoteen verrattuna.

Toiminnan tuotot	Toteuma 1.1 – 31.08.2018	Ennuste 31.12.2018
Vuokrat ja muut tuotot	3 698 843,56	5.500.000,00

Palvelujen ostot

Hallinnon palvelut	39 296,68	80.000,00
Käyttö- ja huoltopalvelut	296 010,05	390.000,00

Henkilöstömenot	397 011,07	580.000,00
-----------------	------------	------------

	31.08.2018	31.12.2018
Henkilöstön määrä	12	10
Poissaolopäivät	42 vrk	70 vrk

Talousarvion toteuma

Liikevaihto ajalla 1.1 – 31.08.2018 oli 3.670.307 €. Liikevaihto on laskenut n.139.000 € (n.3,8 %).

Käyttömenot

Käyttömenojen osalta talousarvio on ylittynyt. Korjauksiin on mennyt suunniteltua enemmän rahaa. Suurempia vesivahinkoja on tapahtunut 4 kpl ja pienempiä useita. Vakuutuksesta saadaan kustannuksista korvauksia, jotka tulevat vuoden loppupuolella.

Pääomamenot

Lainoja on lyhennetty lainaehtojen mukaisesti 1 585 380 €. Rahoitustuotot ja -kulut olivat 197 959 €. Maksuvalmiuden ylläpitämiseksi on käytetty yritystodistusohjelmaa. Yritystodistusohjelmalla nostettua lyhytaikaista velkaa tilinpäätöksen mukaiseen tilanteeseen verrattuna on n.650 000 € enemmän. Lyhytaikaista velkaa lyhennetään vuoden loppuun mennessä 400 000 €.

Rahoitusasema

Maksuvalmius on tyydyttävä. Kassavarat riittävät talousarvion mukaisten maksujen maksuun.

Investoinnit

Yhtiöllä ei ole meneillään uusia investointeja. Korjaustoiminta on keskittynyt vesivahinkokorjauksiin. Asuntojen kuntoon kiinnitetään erityinen huomio vuokrausasteen parantamiseksi.

Yhtiöllä on asuintalovarauksia kirjanpidossa yhteensä 2 898 837,10 €, joista ensimmäinen 753 929,56 € purkautuu v. 2021.

Sijoitustoiminta

Yhtiön sijoitukset on myyty hallituksen päätöksen mukaisesti ja niistä saadut varat on talletettu vakuustilille. Näin on saatu vakuustilin tilanne korjautumaan.

Lainat

Uusia pitkäaikaisia lainoja ei ole otettu.

Loppuvuoden näkymät

Loppuvuoden näkymät ovat edellisestä katsauksesta hieman heikentyneet odotamme nyt vuokrausasteen hieman laskevan.

Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy

Toimitusjohtajan katsaus

1. YLEISTÄ

- Naturpolis Oy:n toiminnan osalta on keskitytty yhtiön perustehtävän mukaisiin toimenpiteisiin; yrityskehittämiseen, aluekehittämiseen ja aluemarkkinointiin. Koillismaa 2014+ Elinvoimaohjelmaa on toteutettu kärkihankkeiden ja –teemojen osalta. Sote- ja maakuntauudistuksen osalta on seurattu erityisesti aluekehitys- ja kasvupalvelulakien uudistusta.
- Kehittämistoiminta on ollut vilkasta sekä alueellisella että kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Operatiivisessa toiminnassa on toteutettu Kuusamon kaupunkistrategian ja Taivalkosken kuntastrategian mukaisia toimenpiteitä.
- EU:n komission Aluepolitiikan yksikön johto vieraili alueella huhtikuun lopulla yhdessä PPL:n edustajien kanssa. Vierailun aikana esiteltiin rakennerahastolla (EAKR) toteutettuja hankkeita ja niiden tuloksia alueella. Naturpolis vastasi osaltaan vierailun käytännön järjestelyistä.
- Suomen Yrittäjien perinteiseen kunnallisjohdon seminaariin osallistuttiin toukokuussa. Samassa yhteydessä SY julkaisi kahden vuoden välein toteutettavan elinkeinopoliittisen mittariston kyselyn tulokset.
- Kuusamon kaupungin v. 2019 toiminnan suunnittelu käynnistyi valtuuston seminaarimatalla Kuhmoon ja Sotkamoon. Naturpoliiksen johto oli mukana matkalla.
- Uusia yrityksiä perustettiin alkuvuoden aikana Kuusamo-Taivalkoski alueelle yhteensä 65 kappaletta. Kehittämishankkeita hallinnoitavana/toteutuksessa 11 kpl ja niissä mukana yhteensä 350 yritystä. Hankesalkun koko oli 3 382 118 €, josta kuntarahoituksen osuus oli 8 %.

2. TILASTOLUVUT

- Yhtiön toimintatuotot olivat tarkastelukaudella 1 201 033,02 euroa ja toteutuivat talousarviota hieman pienempinä, mutta toimintatuotot tulevat tasoittumaan kuluvan vuoden aikana.
- Yhtiön raportointiajan kustannukset olivat tarkastelukaudella 1 167 366,62 euroa ja toteutuivat talousarviota pienempinä, mutta kustannukset tulevat tasoittumaan kuluvan vuoden aikana.
- Yhtiön kirjanpitoon perustuva talouskatsaus näyttää ylijäämää 33 664,40 euroa, mutta talous on toteutumassa talousarvion ennusteen 2018 mukaisesti.
- Henkilöstömenot tarkastelukaudelta olivat 497 796,35 euroa, sisältäen lomapalkkavelat.
- Henkilöstön määrä 1.1.- 31.8.2018 on 6 vakituista ja 6 määräaikaista henkilöä sekä 1.1.- 31.8.2017 henkilöstön määrä oli 7 vakituista ja 7 määräaikaista henkilöä.
- Henkilöstön sairaslomapäiviä tarkastelukaudella 1.1.- 31.8.2018 oli 16 päivää.
- Naturpolis Oy:llä ei ole investointeja eikä lainoja vuodella 2018.

3. YRITYSKEHITYS

- Toiminnan painopiste on ollut yritysten perustamisessa, toimivien yritysten investointien rahoitusmahdollisuuksien selvittämisessä, sekä rahoitushakemusten tekemisessä avustaminen
- Yrityskauppoihin liittyvä neuvonta on ollut samalla tasolla kuin v. 2017 vastaavana aikana.
- Kansainvälisten yritysasiakkaiden määrä on kasvanut erityisesti matkailualalla (Hollanti, Saksa, UK, Skotlanti). Myös muualta Suomesta on ollut kiinnostusta Kuusamoa kohtaan yrityksen sijaintipaikkana. Näitä selittää Kuusamon matkailijamäärien kasvu jo

monena perättäisinä vuosina. Huskysafareiden ohjelmapalveluihin on tulossa tarvittava lisäkapasiteettia.

- Taivalkosken matkailuun liittyviä tukipalveluita on järjestelty uudestaan, matkailuneuvonta on siirtynyt kunnan tehtäväksi.
- Sote-yritysten perustaminen ja yritysjärjestelyt ovat lisääntyneet alan suurien muutosten takia. SoteNoste-hankkeeseen aktivoidaan yrityksiä mukaan
- Taivalkosken elinvoimaohjelman päivitys on aloitettu.
- Matkailijamäärien kasvu on näkynyt myös yritysperustannassa. Ohjelmapalveluyritysten kapasiteettia on voitu kasvattaa kysyntää vastaavaksi tulevalle sesongille. Kasvu on lisännyt myös yritysten alueelle sijoittumista niin kotimaasta kuin ulkomailtakin.

4. ALUEMARKKINOINTI

- Aktiivista tiedottamista tehdään sosiaalista mediaa, internetsivustoa, lehdistötiedotteita, sähköistä uutiskirjettä, sähköpostia ja alueen tapahtumia hyödyntämällä.
- Facebook-seuraajien määrät: Tuhansien tarinoiden Taivalkoski 1122, Kuusamon Ystävät 3104, Naturpolis Oy 298, Wildfood Kuusamo Lapland 741.
- Lehdistötiedotteet: Matkailutietohankkeen tulokset, Perehdytyspeli –hankkeen käynnistyminen, Hevi reissu –elokuvan ensi-ilta, Hossa+ -hankkeen tulokset, Älykäs loma-asuntoalue puurakentamisen vauhdittajaksi, Word BioEconomy Forum Rukalla 11. – 13.9.2018, Talvisärki-hankkeen tulokset, Vähempiarvoisen kalan arvoketjun kehittäminen Koillismaalla –hankkeen tulokset, Villiruuuan saatavuutta kehitetään Koillismaalla yhteishankkeen voimin
- Perehdytyspeli-hankkeella toteutettiin sähköinen matkailutoimialan rekrytointikampanja kesä-elokuussa. Kampanjan näyttökertoja oli yhteensä 424 654, kattavuus 149 248 henkilöä, näytötiheys 2,85, linkin klikkauksia yhteensä 2116, linkeillä kävijöitä on ohjattu sivustolle: <https://www.ruka.fi/tyopaikat>.

5. ALUEKEHITYS

Vuonna 2018 käynnissä olleet päättyneet, edelleen käynnissä olevat ja käynnistysvaiheessa olevat kehittämishankkeet:

- Naturpolis päätoteuttajana: Bioproduct Investments in Kuusamo Region, Tilalle uudistuva yritys, Elintarvikkeista ja luonnosta elinvoimaa Koillismaalle, Flavours of Kuusamo Lapland, Gateway to Kuusamo Lapland, Talvisärki, Hossa+, Vähempiarvoisen kalan arvoketjun kehittäminen Koillismaalla, Taivalvaara osaksi urheilu- ja liikunta-ekosysteemiä, Älykäs loma-asuntoalue puurakentamisen vauhdittajaksi, Pelillinen Ruka-Kuusamo matkailualueen rekrytointi- ja alueperehdytysjärjestelmä, Villiruuuan saatavuuden kehittäminen Koillismaalla, Nuoret urapolulle (Nuora), Koillismaan maitotilayrittäjyyden kehittämisselvitys
- Naturpolis osatoteuttajana: Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan matkailutieto, Slow Adventure in Northern Territories, Oulunkaaren ja Koillismaan kasvu- ja vientikokeiluverkosto OK#, Adventure tourism in vocational education (ADVENT), SoteNoste – PK-yrittäjän tuki sote-muutoksessa, Älyliikenne 2020
- Valmistelussa olevat hankkeet: OpenArcticMaaS - #OpenArMS, Arctic Image Series, Gateway to Land of National Parks, Vapaa-ajan asukkaiden aluetaloudellisten vaikutusten selvitys, Elintarvikealan kehityshanke, Pro Trout, puuteollisuuden kehittäminen, vesistömatkailun kehittäminen, matkailun yritysryhmähanke.

Talouden toteutuma

Tuloslaskelma	Toteuma 1-8/2018	Tilikauden 2018 tulosennuste	Toteuma			
			2017	2016	2015	2014
Liikevaihto	588 049,40	497 926,00	1 104 996,85	1 078 642,26	1 088 493,56	799 906,48
Liiketoiminnan muut tuotot	612 983,62	708 827,00	977 785,70	677 787,41	431 928,80	488 444,87
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-497 727,45	-482 508,00	-956 082,34	-626 703,10	-553 215,64	-315 040,34
Henkilöstökulut	-497 796,35	-527 056,00	-851 170,99	-804 632,52	-681 575,46	-736 817,12
Poistot ja arvonalentumis et	-381,62	-506,67	-758,28	-1 006,80	-1 144,77	-1 484,64
Liiketoiminnan muut kulut	-168 820,97	-194 881,99	-279 983,42	-335 556,67	-247 744,52	-235 592,96
Liikevoitto / - tappio	36 306,63	1 800,34	-5 212,48	-11 469,42	36 741,97	-583,71
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 640,23	-1 800,34	-2 650,59	-1 214,24	-2 283,42	-4 547,41
Voitto/tappio ennen tilinp.sirtoja ja veroja	33 666,40	0,00	-7 863,07	-12 683,66	34 458,55	-5 131,12
Tuloverot						
Tilikauden voitto/tappio	33 666,40	0,00	-7 863,07	-12 683,66	34 458,55	-5 131,12

KSAK Oy

Toimitusjohtajan katsaus

Yhtiön toiminnallinen jako

- Ammatillinen koulutus ja oppisopimuskoulutus
- Markkinaehtoiset työvoimapalvelut pohjoisten maakuntien alueella
- Kehittämispalvelut ja valtakunnallinen yhteistyöverkosto hanketoiminnassa
- Oksakoti aputoiminimen alla yhtiö tuottaa sosiaalihuollon avo- ja laitospalveluita kuten perheryhmäkotipalvelut ja siihen liittyvät tuetut asumispalvelut Kuusamon kaupungille.

Ammatillisen koulutuksen reformi 1.1.2018

- Vuoden vaihteen jälkeen aikuiskoulutuskeskukset ovat olleet yhdenvertaisia perinteisten toisen asteen ammattioppilaitosten kanssa.
- KSAK Oy on toinen Pohjois-Suomen alueelle jääneistä aikuiskoulutuskeskuksista. Yhtiö on edelleen mukana koulutuksenjärjestäjäverkostossa ja tulee tarjoamaan monimuotoista ammatillista ja oppisopimuskoulutusta.
- Yhtiölle on myönnetty oikeus järjestää tutkintoon johtavaa koulutusta 117 opiskelijavuotta, joista työvoimakoulutukseen kohdentuu 20 opiskelijavuotta.
- Markkinaehtoisen palvelutoiminnan osuus tulee pysymään entisellään, ja yhtiö tulee osallistumaan toimialaansa koskeviin kilpailutuksiin. Kilpailutukset eivät ole vielä käynnistyneet normaalisti, ja tästä syystä tilauskanta on edelleen poikkeuksellisen vähäinen, mutta se koskee valtakunnan tasolla kaikkia markkinaehtoisia oppilaitoksia.

Muu toiminta

- Yhtiö on toimintajakson aikana toteuttanut perustehtävänsä ja verkostoitunut yritysten kanssa.
- Yhtiö on kartoittanut aktiivisesti toimialueensa yritysten koulutustarpeita ja osaamispuutteita. Kartoitusten tuloksena tarjotaan sellaisia koulutuspalveluja, joilla voidaan edistää alueen yritysten liiketoimintaa ja parantaa niiden elinvoimaa sekä edistää työllistämismahdollisuuksia.
- Oksakodin palvelutoiminta on edennyt suunnitelmien mukaisesti ja jatkuu toistaiseksi muuttuen tukiasumispainotteiseksi. Työllistämisaikutus on aleneva.
- Yhtiön hanketoiminta on edelleen vilkasta ja yhtenä painopistealueena on puurakentamisen kehittäminen ja paikallisten alalla toimivien ammattilaisten kouluttaminen uusiin puurakennusratkaisuihin ja alan säästöksiin.

Talouden toteutuma ja ennuste

TULOSLASKELMA	Tilikauden 2018 tu- losennuste		toteutuma				
	1-8/2018		2017	2016	2015	2014	2013
Liikevaihto	1 473 526	2 270 000	2 549 557	2 269 631	2 883 651	3 017 433	2 520 095
Liiketoiminnan muut tuotot	344 315	510 000	898 213	610 972	402 787	575 251	551 513
Materiaalit ja palvelut yht.	232 981	478 000	630 558	581 359	817 406	660 829	629 709
Henkilöstökulut	1 224 409	1 765 000	1 872 676	1 463 313	1 433 935	1 730 404	1 332 788
Poistot ja arvonalentumiset	112 204	153 000	187 441	141 030	122 540	104 823	112 547
Liiketoiminnan muut kulut	350 634	590 000	652 128	703 456	902 960	930 711	685 827
Liikevoitto / -tappio	-102 387	-206 000	104 967	-8 554	9 597	165 917	310 737
Rahoitustuotot ja -kulut	8 026	8 000	36 550	18 943	715	3 158	2 202
Voitto/tappio ennen ti- linp.sirtoja ja veroja	-94 361	-198 000	141 517	10 389	10 312	169 075	312 939
Tuloverot	677	2 000	42 647	9 417	276	1 526	1 792
Tilikauden voitto/tappio	-95 038	-200 000	98 870	973	10 036	167 549	311 147

Keskeiset yhtiön tunnusluvut

TUNNUSLUKUJA	31.8.2018	31.8.2017	31.12.2017	31.12.2016
Omavaraisuusaste	89,5 %	89,5 %	86,9 %	87,6 %
Quick ratio	3,1	3,2	2,6	2,6
Taseen loppusumma	3 578 457	3 760 213	3 827 964	3 750 107

Henkilöstömäärä 31.8.2018

- Vakituiset	9 + 1	(31.8.2017: 11 + 1)
- Määräaikaiset	30	(31.8.2017: 32)
Yhteensä	39 + 1	(31.8.2017: 43 + 1)

Investoinnit

Yhtiöllä ei ole meneillään olevia eikä suunnitelmassa uusia investointeja.

Lainat

Yhtiöllä ei ole lainoja eikä vuoden 2018 aikana ole tarvetta lainarahoitukselle.

Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivanki Oy

Toimitusjohtajan katsaus

Oivangissa on majoittunut opetus- ja kulttuuriministerin (OKM) tukemia nuorisoryhmiä mm. leirikoululaiset, rippileiriläiset ja Nuotta–valmennettavat. Kansainvälisiä nuoria on saatu Kiinasta agentin välityksellä sekä Euroopasta kansainvälisten Erasmus+ -hankkeiden avulla. Nuorisoryhmistä erikseen käsiteltävään elinkeinoryhmään kuuluvilla asiakkaila on ollut Oivangissa syntymäpäiviä ja sukutapaamisia sekä muita catering–tilaisuuksia. Oivangissa majoittui yksittäiset suomalaiset ja kansainväliset majoittajat booking.com tai hostel–varausjärjestelmän sekä oman sähköisen myyntijärjestelmämme kautta. Majoitusvuorokausia on kertynyt elokuun loppuun mennessä 8289, joista nuorison osuus 6840 (vuosi 8473, josta nuoriso 7486). Tämän lisäksi ovat päiväkävijät 1593, nuorisoasiakkaina koululaiset ja päiväkerholaiset.

Kesällä osallistuttiin leader hankkeella ulkoilureitin parannustöiden loppuunsaattamiseen yhdessä kaupungin kanssa. Kuusamolaisia lapsia ja nuoria houkuteltiin kerhotoiminnalla Oivankiin. Nuoret itse hoitivat esitteiden jaon paikkoihin, jossa nuoriso käy. He tiedottivat asioista some-ryhmissä. OKM:ltä rahoituksen turvin on parannettu rannan turvallisuutta ja kehitetty aktiviteetteja.

Toimintatuotot

Yhtiön toiminnan tuotot toisella vuosikolmanneksella ovat yhteensä 766 000 euroa. 41 % tästä on rahoitusta nuorisotoimintaan ja hankkeisiin. Kulut niistä jakautuvat loppuvuodelle.

Palvelujen ostot

Palvelujen ostot kuusamolaisilta yrityksiltä ovat seuraavanlaiset: elintarvikkeet 55 000 euroa, ohjelmalvelut yrittäjiltä 41 000 euroa, ohjelmalvelumateriaalit 4100 euroa, muut materiaalit 13 300 euroa.

Henkilöstömenot 31.8.2018 asti

Henkilöstökulut ovat 376 000 euroa.

Henkilöstön määrä (eriteltynä vakituiset ja määräaikaiset) tilanne 31.8.2018 ja 31.8.2017

Henkilöstö 31.8.2018: sesongin ja hankkeiden vuoksi määräaikaisia 6 hlöä ja vakinaisia 10 hlöä, henkilöstö 31.8.2017: määräaikaiset 6 hlö ja vakinaiset 10 hlöä. Yksi vakituinen oli vuorotteluvapaalla helmi – elokuun 2018.

Yhtiön henkilöstön sairauspoissaolojen määrä kalenteripäivänä 31.8.2018 asti

Sairauspoissaolopäivät 1.1. – 31.8.2018 yhteensä 26 pv.

Talousarvion toteuma

1 000 €

LIKEVAIHTO

MYYNNTI

LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT (OKM)

Laskenn. talousarvio	Kauden toteutuma	Arvio vuoden lopun tilan- teesta
-------------------------	---------------------	--

650	447	650
400	319	400
1050	766	1050

MATERIAALIT JA PALVELUT

AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT

OSTOT TILIKAUDEN AIKANA YHTEENSÄ

ULKOPUOLISET PALVELUT YHTEENSÄ

HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ

POISTOT JA ARVONALENNUKSET

105	93	140
81	46	69
482	376	530
31		41

LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

VAPAAEHTOISET HENKILÖSTÖKULUT

YHTEENSÄ

TOIMITILAKULUT YHTEENSÄ

IRTAIMISTOKULUT YHTEENSÄ

MATKA- JA KULJETUSKULUT YHTEEN-

SÄ

MAINOS- JA EDUSTUSKULUT YHTEEN-

SÄ

MUUT LIIKETOIMINNAN KULUT YH-

TEENSÄ

79	17	25
15	7	12
211	126	184
20	14	24
16	17	25
10	2	10
351	184	280

LIKEVOITTO (- TAPPIO)

RAHOITUSTUOTOT

RAHOITUSKULUT

SATUNNAISET TUOTOT

SATUNNAISET KULUT

TILIKAUDEN VOITTO / TAPPIO

1		-10
0	0	0
0	66	-10

Myynti on kasvanut ja hankkeet sekä avustukset ovat vähentyneet edellisvuoteen verrattuna. Tilikauden voittoa vähentävät kustannukset, jotka eivät olleet tiedossa budjetointiajankohtana ja joihin Oivanki ei voi itse vaikuttaa.

Keskeiset yhtiön tunnusluvut

- Leirikoulutoiminta – tavoite 100 leirikoulua vuodessa, asiakkaat ympäri Suomea
- Kansainvälisyys - hanketavoite viisi vuodessa, seitsemän ryhmää vuodessa, kansainvälisyys tavoite 30 % asiakkaista
- Valmentava nuorisotyö - 20 valmennettavaa ryhmää vuodessa
- Luontomatkailukeskus brändi tavoittelee nuorison lisäksi elinkeinotoimintaan tähtäävää toimintaa - elinkeinon osuustavoite kokonaistuotoista 20 %; varausjärjestelmä, jonka avulla palvelujen saatavuus mahdollistuu 24/7 h
- Majoitus- ja ravitsemistoiminta – nuorison yöpymisvuorokaudet tavoite 15 000, käytöaste 40 %, myyntikate 70 %, ruoan kate 60 %

- Kiinteistöpalvelu – asiakaspalautteet, kiinteistökatselmus työryhmä, oma arvio, kulu-
kirjanpito, kiinteistömenoja tarkkaillaan, nyt 17 % tuotoista
- Myynti ja markkinointi sekä hankekoordinointi – uusia asiakkuuksia 10 %, pyritään
saamaan uusia rahoitusmuotoja
- Hallinto ja henkilöstö - tuottotavoite on 1 miljoonaa (OKM rahoitus vaikuttaa), henki-
löstö 10 henkilöä, työviihtyvyydestavoite tavoite 5/5, palaute, kehittämiskeskustelut, vas-
tuun ja vapauden jakaminen asiantuntijatasolle + riittävä tuki.

Investoinnit

Tänä vuonna yhtiö rahoittaa kaupungin toteuttamaa ulkoilureittihanketta 4000 euron osuudella. Uimarannan turvallisuuden parantamiseen tarkoitettu hanke on päättynyt kesäkuussa. Siitä on tälle vuodelle kuluja 3000 euroa.

Lainat

Yhtiöllä ei ole lainaa vuoden 2018 aikana.